

A regional classification of South Africa's balance of payments, 1957 to 1972*

by E. J. van der Merwe and D. P. du Plessis

Introduction

The purpose of this article is to provide a regional classification of South Africa's balance of payments for the period 1957 to 1972, to discuss briefly the growth of certain important components of the balance of payments and structural changes over this period, to illustrate how the regional figures may be used in the calculation of the effective appreciation or depreciation of the rand, and to show the changes in the effective exchange rate of the rand from October 1967.

The beginning of the period for which the regional classification was made, i.e. 1957, was dictated by the availability of data. A classification by country of most of the balance of payments items could only be made after the results of the first Census of Foreign Transactions, Liabilities and Assets, taken in 1956, became available. The demarcation of regions for purposes of balance of payments classification could, of course, be based on various principles. For example, regions may be established according to the stage of development of South Africa's trading partners, or certain specific areas may be distinguished, such as the Sterling Area or European Economic Community. For the purpose of analysing the overall trends in and the presentation of South Africa's balance of payments on a regional basis in this article, however, balance of payments figures were classified by main trading partner or partners and by continent.

Regional balance of payments figures may be used for various purposes and are particularly important for the analyses of international transactions in relation to developments in specific foreign markets. A regional classification reveals the relations between a country's economy and those of foreign countries or areas, and is indispensable as an aid in the determination of economic policy, particularly exchange rate policy. In the following sections the various principles involved in regional classifications and those employed in this article will firstly be discussed. This will be followed by a short description of the growth in important components of the balance of payments and an analysis of the structural changes which took place in South Africa's international transactions with individual foreign countries or areas. In addition to these more general uses it will be illustrated how the regional classification is used for determining the effective

depreciation or appreciation of the rand against all other currencies. The last two sections of this article are, therefore, concerned with the effective depreciation or appreciation of the rand over the past five to six years, a period in which important changes occurred in the exchange rates of most countries, including that of South Africa.

Principles employed in the regional classification

In a regional classification of the current account transactions of the balance of payments of a country, the transactions may be classified according to either the direction of the flows of real resources (real flows) or the financial settlements on account of such flows (financial flows). In a classification according to real flows, transactions in goods and services may, in turn, be classified either according to country of consignment, i.e. by direction of shipment, or according to the country of consumption or production. In a classification based on financial flows, the transactions in goods and services are classified according to the country or area receiving or making the payment. In the third edition of the International Monetary Fund's *Balance of Payments Manual* the emphasis in the regional classification of transactions in goods and services has been changed to stress real flows rather than financial flows. Transactions on capital account, on the other hand, are classified according to countries on the basis of financial flows. The specific principles applied by different countries in regional classifications of balance of payments figures, depend to a large extent upon the availability of statistical data.

In accordance with the *Balance of Payments Manual*, a classification by real flows was applied as far as practically possible for transactions on the current account of South Africa's balance of payments. As in most other countries, one method of classification could not be employed uniformly for all transactions in goods and services, and the principles actually applied had to be varied according to the availability of data. In the regional classification of South Africa's foreign trade statistics by the Department of Customs and Excise, merchandise imports are classified as far as possible according to the country or area of origin. Where particulars regarding the origin of goods are not available, imports are allocated to the country or area of shipment. Merchandise exports are classified according to the country of ultimate destination as far as this can be ascertained at the time of shipment. Where the ultimate destination of goods is not known, the exports are assigned to the country or areas declared on the export bill of entry.

*This article is partly based on figures calculated by W. Brummerhoff for his unpublished M.Com. thesis entitled "Die Buitelandse Gebiedsverdeling van die Suid-Afrikaanse Betalingsbalans, 1957-1970", University of South Africa, Pretoria, January 1973.

The same procedures were applied to the adjustments of these trade figures for balance of payments purposes. Similarly, invisible receipts and payments were classified, where possible, according to the principle of real flows to the country or area of production or consumption. A regional classification of net gold output was not possible and these figures were included under the item "unallocated" because information on the countries of residence of the ultimate purchasers of gold on the private market is not available. Likewise the net change in the gold reserves, which forms part of the net gold output, can not be allocated to any specific country or area. Transactions on the capital account of South Africa's balance of payments were classified according to the financial flow approach.

Where a regional balance of payments is based on a classification in terms of real flows for transactions on the current account and financial flows for transactions on the capital account, the bilateral balance of payments statements will not balance, for two reasons. Firstly, the direction of the real flows may not coincide with that of the financial settlements and adjustments are, therefore, necessary to convert the current account transactions from a real flow to a financial flow basis. Secondly, even when the current account transactions have been adjusted to a financial flow basis, the balance of payments statements with individual countries or areas will not balance if multilateral settlements have taken place. For analytical purposes, it is, however, not so important to bring each bilateral statement into balance. The emphasis should rather be on a regional classification from which the direction of international transactions can most meaningfully be analysed. Moreover, the information required to effect the above two adjustments, is usually not available.

In the regional classification of South Africa's balance of payments these adjustments were, therefore, not made and the regional classification is not presented in the form of a complete balance of payments. Table I of the statistical annexure shows a regional classification of the main components of the current account, whereas Table II shows a breakdown by area of net identified capital movements only. Changes in the gold and other foreign reserves, adjustments to convert current account transactions from real to financial flows, multilateral settlements and net errors and unrecorded transactions, are therefore not included in the regional presentation.

In Table I the components of the current account are classified according to South Africa's main trading partners, whereas the identified capital movements in Table II are given only by continent. A more aggregate approach was adopted in Table II, because there is less justification for a detailed regional classification of net capital movements. Additional problems are encountered in classifying capital movements according to

specific countries, resulting in less reliable data. For example, where large organisations and the central government of South Africa borrow money on the money and capital markets in Western Europe, subscribers to such loans may be residents of various countries not known to the South African borrower.

To analyse structural changes in the current account transactions of South Africa with the rest of the world, the figures are conveniently subdivided into four periods, namely 1957-1961, 1962-1966, 1967-1971 and 1972. The year 1972 is distinguished separately, because circumstances changed considerably from that prevailing in the previous years, particularly due to the devaluation of the rand at the end of 1971. On the other hand, only two periods are distinguished when the regional classification of net capital movements is discussed, namely 1957-1964 and 1965-1972. These periods are distinguished separately because during the first period South Africa experienced mainly an outflow of foreign capital, whereas from 1965 a net inflow of capital was recorded for each consecutive year.

Balance on current account

During the years 1957 to 1972, South Africa's balance on current account fluctuated considerably from year to year, depending to a large extent on the rate of increase in domestic expenditure. When the net gold output is excluded from the current account, the balance was persistently in deficit. Moreover, these deficits increased considerably from 1965 when the rate of increase in domestic expenditure accelerated, before declining substantially in 1972 after the realignment of exchange rates at the end of the previous year. As can be expected where net gold output is not allocated to specific countries, South Africa experienced a deficit with nearly all the regions distinguished in the classification. The largest deficits were recorded with the more industrialised countries in Europe and the U.S.A., which supply the major part of intermediate and capital goods, a large proportion of the funds, and shipping and other services needed by South Africa. Corresponding to the total deficit on current account excluding net gold output, the deficits with these regions also deteriorated considerably after 1965, before improving again in 1972.

It is interesting to note, however, that South Africa had a surplus on current account excluding the net gold output with countries in Africa during the whole period under consideration, and that the surplus shifted to a considerably higher level from 1968. As economically the most advanced country in Africa, South Africa provides more sophisticated manufactured goods to African countries. On the other hand, imports from African countries are relatively low, because most of the agricultural and mining products exported by African countries, and more in particular

Table 1. Average annual balance on current account
R millions

	1957- 1961	1962- 1966	1967- 1971	1957- 1972	1957- 1972
Europe	-269	-419	-788	-733	-507
E.E.C.	-232	-356	-676	-649	-436
United Kingdom . . .	-156	-221	-260	-248	-215
Germany, Federal Republic of . . .	-75	-112	-255	-321	-158
Other E.E.C. countries . . .	-1	-23	-161	-80	-63
Other Western European countries . . .	-40	-60	-109	-81	-70
Other European countries . . .	3	-3	-3	-3	-1
America	-212	-265	-425	-369	-305
U.S.A.	-171	-218	-379	-353	-262
Other American countries . . .	-41	-47	-46	-16	-43
Asia	-96	-105	-209	-215	-142
Japan	-6	5	-29	-27	-11
Other Asian countries . . .	-90	-110	-180	-188	-131
Africa	136	117	214	228	160
Oceania	-3	-20	-52	-65	-28
Total excluding net gold output . . .	-444	-692	-1260	-1154	-822
Net gold output . . .	496	720	832	1161	713
Total	52	28	-428	7	-109

by the countries in Southern Africa, are produced locally in South Africa. The balance on current account excluding the net gold output with Japan alternated between small negative and positive values up to 1969, and then changed to a fairly large deficit before improving substantially in 1972.

Growth rate of current account transactions

The growth rate of exports of goods and services of South Africa is heavily dependent on economic conditions in the economies of the country's main trading partners, domestic climatic conditions and prices on international commodity markets, because a large proportion of merchandise exports consists of primary goods. From the data in Table 2 it is apparent that the exports of goods and services increased at a low rate during the period 1957-1961, owing mainly to unfavourable prices on international commodity markets. During the next five years the average rate of increase in the exports of goods and services accelerated, and then improved only slightly during the period 1967-1971 in spite of the closure of the Suez Canal which caused a sharp increase in receipts for services rendered to foreigners. The disappointing increase during the latter period can mainly be ascribed to the poor performance of merchandise exports, which can, in

turn, be attributed to a decline in agricultural exports during 1969 followed by poor prices on international commodity markets which neutralised the better agricultural exports during 1970 and 1971. The realignment of exchange rates in December 1971 coupled with favourable prices on international commodity markets and relatively good agricultural crops, resulted in an increase of 34.4 per cent in the exports of goods and services during 1972.

On a regional basis wide fluctuations occurred in the average annual rate of increase of exports of goods and services to individual countries or areas. During the years 1957 to 1972 the exports to Japan increased at an average annual rate of no less than 18.3 per cent, owing mainly to a substantial increase in raw materials exported to that country. The exports of goods and services to other Asian countries and American countries other than the U.S.A. also increased at very high annual rates, particularly during the period 1967-1971. The average annual rates of increase in the exports of goods and services to the Federal Republic of Germany, European countries other than the E.E.C. and the U.S.A. were also above the average annual growth in the total exports of South Africa during the years 1957 to 1972; whereas the average annual rates of increase in exports to African countries, the United Kingdom and other E.E.C. countries were below the average of the total. Wide fluctuations also occurred in the average annual rates of increase of exports to the regions in the different periods distinguished in Table 2, mainly owing to the composition of the exports to and economic conditions in the regions. After the realignment of exchange rates at the end of 1971 and due to favourable prices on international commodity markets, large increases were recorded during 1972 in the exports to all regions and, more in particular, in that to the E.E.C. countries other than the United Kingdom and the Federal Republic of Germany, other European countries and the U.S.A.

Although the average annual rate of increase in the imports of goods and services was the same as that of exports from 1957 to 1972, the rate of increase in imports exceeded that of exports from 1957 to 1971. In 1972, however, imports increased by only 0.7 per cent, which was substantially lower than that of exports in spite of the fact that the prices of imported goods and services rose considerably in terms of rand after the realignment of exchange rates in December 1971. The slow growth rate in domestic economic activity was mainly responsible for the decrease in the rate of growth of imports.

As in the case of exports, the average annual rates of increase in imports of goods and services varied considerably from region to region. Exceptionally large increases were recorded in the imports from Oceania, Japan and the Federal Republic of Germany from 1957 to 1972, whereas the annual rates of increase

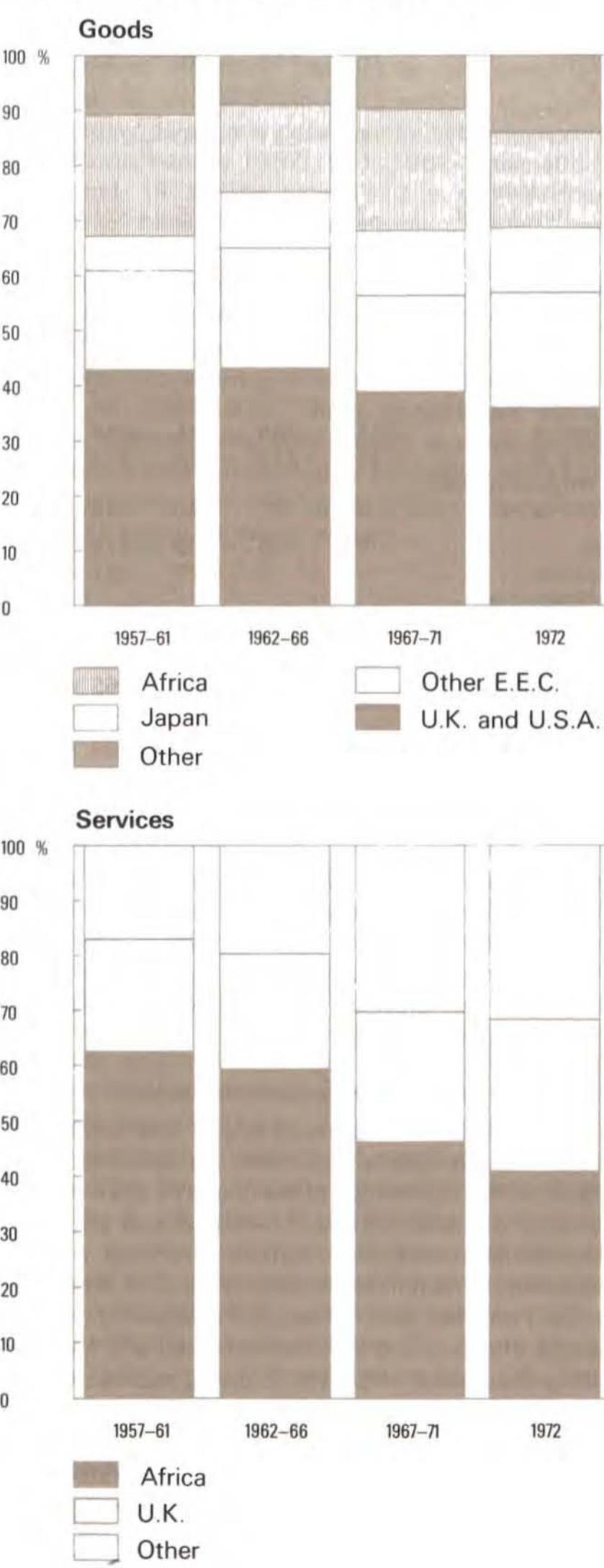
in imports from other E.E.C. countries, excluding the United Kingdom and other European countries, were also higher than the average of the total over the same period. In particular, imports from the United Kingdom and American countries other than the U.S.A. increased at very low average annual rates from 1957 to 1972. It is also interesting to note that the imports from the Federal Republic of Germany

Table 2. Average annual percentage growth in exports and imports of goods and services

	1957- 1961	1962- 1966	1967- 1971	1972	1957- 1972
EXPORTS TO:					
Europe	0.3	4.6	5.3	47.2	6.1
E.E.C.	0.3	4.9	4.6	45.2	5.8
United Kingdom . . .	1.6	3.2	6.0	34.4	5.5
Germany, Federal Republic of . .	-1.5	10.7	9.4	30.8	8.0
Other E.E.C. countries . . .	-2.4	7.0	-1.1	89.7	5.6
Other European countries	0.5	0.8	13.4	66.3	8.3
America	4.3	14.4	0.5	48.2	8.8
U.S.A.	2.8	17.1	-3.1	53.4	8.2
Other American countries	10.1	3.0	16.0	34.4	11.1
Asia	10.8	6.7	21.9	37.4	14.6
Japan	25.2	7.1	18.1	41.4	18.3
Other Asian countries	-6.2	5.9	30.0	31.1	11.4
Africa	—	6.2	6.8	7.8	4.8
Oceania	8.5	-4.9	10.4	34.8	6.0
Total	1.2	6.2	6.8	34.4	6.7
IMPORTS FROM:					
Europe	-0.8	9.2	11.9	1.3	6.8
E.E.C.	-0.9	9.0	11.7	1.2	6.6
United Kingdom . . .	-2.9	8.4	8.3	1.8	4.8
Germany, Federal Republic of . .	5.4	11.0	23.0	-15.4	11.2
Other E.E.C. countries	1.5	9.1	8.6	28.7	8.1
Other European countries	—	11.2	13.4	2.1	8.2
America	-3.1	10.5	7.4	-0.6	5.0
U.S.A.	-3.9	11.5	8.3	-1.6	5.3
Other American countries	0.9	6.2	2.4	6.6	3.5
Asia	-3.7	8.1	24.0	-4.9	8.7
Japan	0.6	19.4	27.0	-7.2	14.5
Other Asian countries	-5.0	2.8	21.5	-2.9	6.0
Africa	2.3	8.2	6.0	8.7	5.9
Oceania	22.8	20.7	7.8	1.1	15.3
Total	-1.0	9.5	11.7	0.7	6.7

Graph 1

Percentage distribution of exports of goods and services by country or area

decreased by no less than 15.4 per cent in 1972, whereas that from the other E.E.C. countries excluding the United Kingdom increased substantially by 28.7 per cent in the same year.

The structure of current account transactions

South Africa's current international transactions are undertaken with a limited number of countries. This concentration can be attributed firstly to the country's stage of economic development and secondly to its geographical location in Africa. As a developing economy with large mineral resources, South Africa supplies mainly raw materials to the more industrialised countries of the world and imports intermediate and capital goods from them. These countries also provide capital, technical know-how, financial services and shipping facilities, which are essential for the development of the South African economy. In addition, they are also attractive tourist centres for South African residents. As the most developed economy in Africa, South Africa is a supplier of manufactured goods to Southern African countries and also employs a large portion of the surplus labour available in those countries.

As shown in Graph 1, merchandise exports to the nine E.E.C. countries, the U.S.A. and Japan amounted to nearly two-thirds of South Africa's total merchandise exports during the period under review. If exports to countries in Africa are added to those mentioned above, the aggregate accounted for nearly 90 per cent of the merchandise exports of South Africa during the relevant period. Important changes, however, occurred in the relative importance of the various regions as purchasers of South African commodities during the past sixteen years. The United Kingdom and the U.S.A. have lost considerable ground particularly to Japan and the other E.E.C. countries, which may be attributed to the relatively high growth rates experienced in the latter regions.

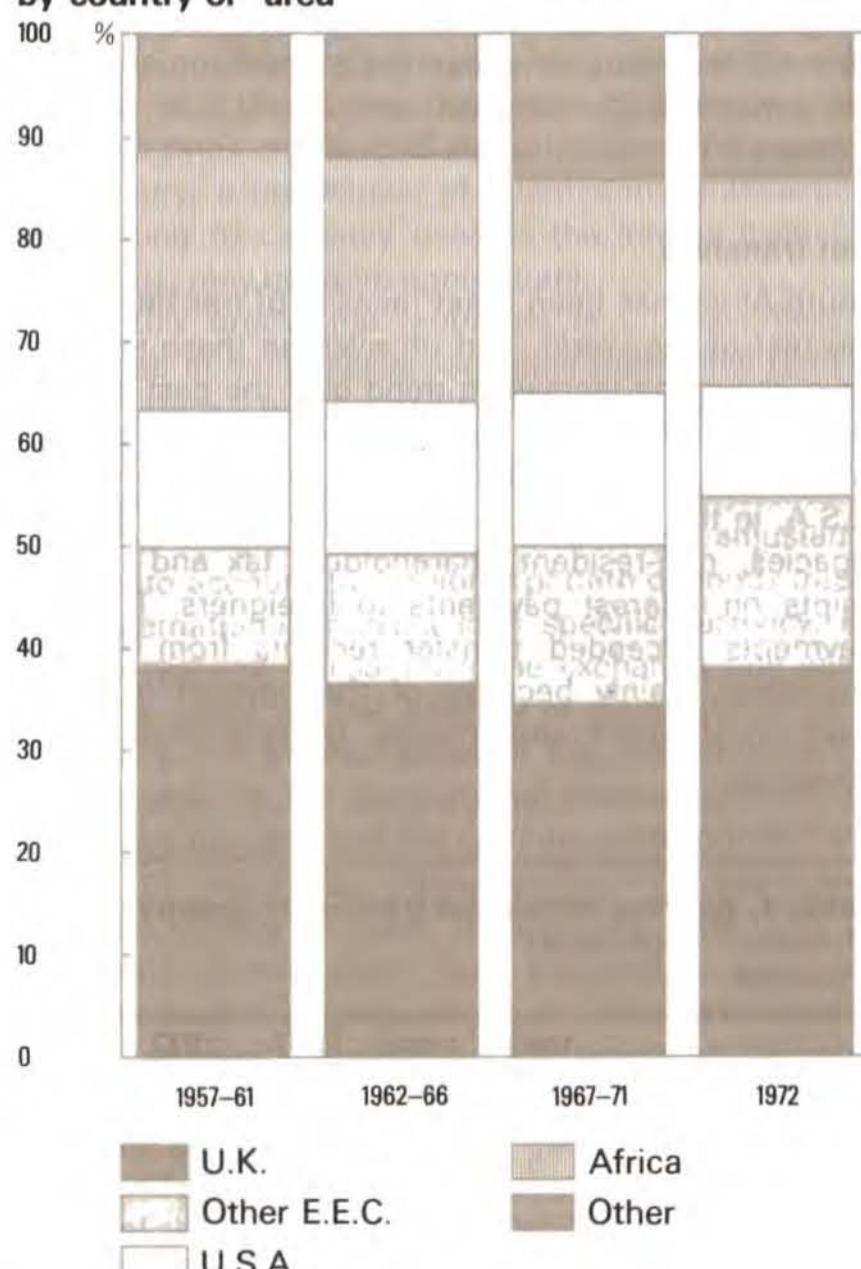
Service receipts from the rest of the world are also highly concentrated in individual regions. African countries and the United Kingdom accounted for between 70 and 80 per cent of total service receipts of South Africa from foreign countries during the period under review. The large percentage share of African countries can mainly be attributed to dividends received on investments, expenditure by tourists from neighbouring countries and domestic expenditure of migrant workers from their earnings in South Africa. Service receipts from the United Kingdom consisted largely of stores purchased by British ships, other harbour costs and non-merchandise insurance. During the past sixteen years the relative share of African countries declined sharply, whereas that from nearly all other regions showed corresponding increases, indicating a slightly greater diversification in the regional distribution of these receipts.

South Africa's imports of goods and services are

also to a large extent supplied by a limited number of regions. During the past sixteen years more than 70 per cent of merchandise imports were on average provided by the E.E.C. countries, the U.S.A. and Japan. The percentage share of the United Kingdom and the U.S.A. has, however, declined persistently whereas those of particularly the Federal Republic of Germany, Japan and other E.E.C. countries have increased. The share of African countries also showed a declining trend over the period under review.

Similarly, more than 60 per cent of total payments for services rendered by foreigners were made to the E.E.C. countries and the U.S.A. These payments consisted largely of the servicing of capital provided by these countries, freight payments on merchandise imports, tourist expenditure and payments for insurance services. If payments to African countries, consisting mainly of remuneration of migrant workers, are added to the share of the above countries, they were together responsible for more than 85 per cent of service payments to foreigners. It is also interesting to note that the relative importance of the United

Graph 2
Percentage distribution of service payments
by country or area

Table 3. Percentage distribution of merchandise imports by country or area

	1957-1961	1962-1966	1967-1971	1972	1957-1972
Europe	55,4	55,8	54,4	52,4	54,8
E.E.C.	49,9	50,2	48,5	46,3	49,0
United Kingdom	30,9	29,0	23,5	20,6	26,2
Germany, Federal Republic of	9,9	10,6	13,7	14,6	12,2
Other E.E.C. countries	9,1	10,6	11,3	11,1	10,6
Other European countries	5,5	5,6	5,9	6,1	5,8
America	22,4	21,9	19,9	19,3	20,9
U.S.A.	18,1	17,9	16,8	16,6	17,4
Other American countries	4,3	4,0	3,1	2,7	3,5
Asia	13,8	13,5	17,3	19,6	15,8
Japan	3,2	5,0	8,2	9,5	6,5
Other Asian countries	10,6	8,5	9,1	10,1	9,3
Africa	7,3	7,0	6,0	6,0	6,5
Oceania	1,1	1,8	2,4	2,7	2,0
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Kingdom and African countries has declined over the past sixteen years, whereas the percentage share of the other E.E.C. countries and the U.S.A. has increased.

Net transfers

South Africa has been a net receiver of transfers from the rest of the world, and on average these receipts have shown an increasing trend over the past sixteen years. As indicated in Table 4, net transfer receipts originated mainly in the United Kingdom and the U.S.A. in the form of funds transferred by immigrants, legacies, non-resident shareholders tax and tax receipts on interest payments to foreigners. Transfer payments exceeded transfer receipts from African countries, mainly because of the amount of taxes paid on dividend and interest receipts from these countries.

Table 4. Average annual net transfer by country or area
(Receipts + or payments -)

R millions

	1957-1961	1962-1966	1967-1971	1972	1957-1972
United Kingdom	9	18	42	47	25
U.S.A.	5	5	10	12	7
Africa	-7	-7	-8	-13	-8
Other	—	3	9	16	5
Total	7	19	53	62	29

Net capital movements

Like most other developing countries, South Africa is generally a net importer of capital from the rest of the world. Usually the funds available on the domestic capital market are insufficient, particularly during periods of rapid economic growth. Exchange control measures, applied on the principle of non-discrimination between countries or areas, also favour external above domestic financing in the case of foreign controlled companies. Because of the limited funds available on the domestic capital market, investment by South African residents in foreign countries requires prior approval by the exchange control authorities. Capital exports may be considered favourably by the authorities depending on the level of gold and other foreign reserves, the purpose of the investment and the export potential associated with it. Consequently equity and loan capital and, to a lesser extent, short-term capital required by South African enterprises, are usually obtained in the more sophisticated financial centres of Western Europe and the U.S.A. E.E.C. countries, in particular, play a role of increasing importance in providing South Africa with the capital needed for development purposes. As indicated above, two periods may broadly be distinguished in a discussion of the net identified capital movements of South Africa. During the period 1957-1964 an average annual net capital outflow of R60 million was recorded. In particular, a substantial outflow of capital to the E.E.C. countries was recorded in the form of long-term non-direct capital, largely owing to the sales of securities quoted on the Johannesburg Stock Exchange by residents of these countries. However, on average, a small annual net inflow of short-term capital from E.E.C. countries occurred during this period, as a result of the increasing trend in merchandise imports from them. As shown in Table 5, South Africa also experienced a net outflow of capital to America during this period, owing to an outflow of non-direct investment capital. The net outflow of funds to African countries was caused by

Table 5. Average annual net identified capital movements by area (Inflow + or outflow -)
R millions

	1957-1964	1965-1972	1957-1972
Total Europe	-38	254	108
E.E.C.	-37	247	105
Other Europe	-1	7	3
America	-12	54	21
Asia	-2	15	6
Africa	-9	3	-3
Oceania	1	1	1
Unallocated	—	2	1
Total	-60	329	134

equity investments by South African residents in ventures in these countries.

During the period 1965-1972 an average annual net inflow of capital amounting to R329 million was recorded. Various factors contributed to this large inflow of funds from foreign countries, including increased faith in South Africa's economic and political stability. The high yields obtainable on investments in South Africa induced a large inflow of particularly direct investment capital during the beginning of the period. Furthermore, during periods of rapid growth the domestic capital market is unable to provide in all the capital needs of the country, and consequently domestic funds have to be supplemented by foreign capital. Investment in the infrastructure of the country, which had lagged behind the country's requirements, was to a large extent financed from abroad. Finally, uncertainties in the international monetary sphere, on the whole, also caused a fairly large inflow of foreign capital.

On average about 75 per cent of the net inflow of capital during the period 1965-1972 originated in the E.E.C. countries, mainly in the form of long-term non-direct investment. The large inflow of capital from the E.E.C. countries may be ascribed to the fact that these countries had a large amount of funds available owing to the rapid development of the euro-dollar market. From approximately 1958 the United States balance of payments deficit has placed increasing amounts of dollars in the hands of particularly the residents of Europe. Although South Africa was a small borrower in these markets compared with other more industrialised countries, the large euro-bond issues floated among others by public corporations were an important source of foreign capital to the country. During the past eight years, America was also an important net exporter of capital to South Africa. On average, more than 15 per cent of the foreign capital needs of the country were obtained from America, mainly in the form of direct investment in the private sector.

Calculation of changes in the effective exchange rate of the rand

One application of regional balance of payments figures is to determine changes in the effective exchange rate of a currency. Since the Second World War the exchange rate of most currencies has been expressed in terms of a single denominator or numeraire. This was partly due to the International Monetary Fund's Articles of Agreement, but also to obvious advantages of convenience. For analytical purposes, however, changes in the exchange rate of a currency should reflect the changes in the relationship between that currency and all other currencies. These changes in the exchange rate will hereafter be referred to as changes in the effective exchange rate of a currency.

Thus, in contrast to a change in the parity or fixed exchange rate of a currency which reflects only changes in the value of the given currency against all other currencies as a result of a change in its own value in terms of its numeraire, changes in the effective exchange rate of a currency also reflect changes in the value of other currencies in terms of their numeraire.

The effective exchange rate of a currency cannot be expressed in absolute terms, and is significant only when compared with the exchange rates ruling at some specific point in time or base date. To determine the changes in the effective exchange rate of the rand, 31 October 1967 was used as base date, because in November of that year the first major changes in exchange rates occurred after relative stable conditions had persisted in the international monetary field during the nineteen fifties and the early part of the nineteen sixties. With this date as benchmark, changes in the effective exchange rate of the rand were calculated as the sum of the weighted changes in the exchange rates of the rand against certain selected currencies.

The choice of the weights to be applied in the calculation of the changes in the effective exchange rate of a currency depends on the objectives of the analysis. Where the object is to determine a country's competitiveness in international trade, regional trade figures of manufactured goods may be used. Where the object is to determine the effect of changes in exchange rates on the gold and other foreign reserves of a country, a breakdown of international transactions according to currency used in the foreign exchange dealings, may be more appropriate.

In this article the emphasis is on the effect of changes in the effective exchange rate of the rand on South Africa's balance of payments on current account. For this purpose the regional figures of the current account transactions were, with certain adjustments, used as weights. These figures had to be adjusted to take into account the regional pattern of goods traded on international markets in a specific currency. For these types of transactions the exchange rate which has an effect on the balance of payments of South Africa, would be that between the rand and the currency used on the international market, and not that between the rand and the currency of the purchaser or seller of the goods. Consequently, the classification of the current account transactions based on the principle of real flows, was adjusted to give more weight to the country whose currency was used on the international market and less weight to the buying or selling countries. According to this principle gold sold on the private market for dollars, was reallocated to the U.S.A. to determine the weight of the exchange rate of the rand with the dollar. In most other cases current account transactions classified by real flows were considered appropriate in determining the

weights of the exchange rates of the rand with the various currencies. Even in the case where a transaction between South Africa and another country is concluded in the currency of a third country, the currency of the third country serves only an intermediary function and the exchange rate of the rand with the currency of the contracting country is one of the determining factors in the fixing of the price.

In calculating the changes in the effective exchange rate of the rand during a specific year, regional figures for that year were used in determining the weights. This method has the advantage that the changes in the trading pattern of South Africa are taken into account in the determination of the effective exchange rate of the rand, and that the most appropriate set of weights is used at a specific point in time. From the data it also became clear that the percentage share of the various countries in South Africa's current account transactions does not vary significantly from year to year, and additional adjustments were not necessary to remove deviations due to changes in weights. The weights calculated according to this method for 1972 are shown in Table 6. From this table it is apparent that changes in the exchange rates of the rand with the pound sterling and the U.S.A. dollar have a very large effect on changes in the effective exchange rate of the rand.

For practical reasons the exchange rates of the rand vis-à-vis certain selected currencies only were used in the calculation of changes in the effective exchange rate of the rand. The selection was based on the percentage share of each of the selected cur-

rencies in South Africa's transactions in goods, services and transfers with the rest of the world, and included twenty-four currencies of various countries. The object of this article is to compare the changes in the effective exchange rate of the rand at specific points in time with the base date. Consequently, middle rates at a specific point in time were used in the calculations. In an analysis where different periods are compared with each other, average exchange rates for the periods must, of course, be used.

Changes in the effective exchange rate of the rand

In the Reserve Bank's *Annual Economic Report* for 1973 the changes in the effective exchange rate of the rand, the exchange rate policy followed by South Africa during the past five years and its influence on the balance of payments and the economy were discussed in some detail. Consequently the discussion in this section will be devoted more to changes in the effective exchange rate of the rand on a regional basis and there are only brief references to reasons for and the effect of changes in the exchange rate policy of South Africa.

As shown in Graph 3, the devaluation of sterling in November 1967 caused an appreciation in the effective exchange rate of the rand to 5 per cent above its level on 31 October 1967. Although the United Kingdom pound was devalued by 14.3 per cent in terms of gold, the exchange rate of the rand with the pound increased by more than 16 per cent above the base period. The appreciation of the rand against Western European currencies other than the E.E.C. at that time amounted to nearly 7 per cent and against the currencies of Asia excluding Japan to about 6 per cent above its level at the end of October 1967, as certain of these currencies were also devalued in varying degrees after the devaluation announcement by the United Kingdom. The effective exchange rate of the rand against the currencies of African countries remained at about the same level, owing to the fact that South Africa's main trading partners on this continent did not follow the devaluation of the United Kingdom.

In spite of parity adjustments by various countries during the next three years, the total effective exchange rate of the rand up to the middle of 1971, remained at about 5 per cent above the base date. On a regional basis, however, the exchange rate of the rand depreciated slightly against the E.E.C. currencies other than the United Kingdom and other Western European and Asian currencies. After the announcement on 15 August 1971 that the U.S.A. was no longer prepared to convert officially held dollars into gold or other reserve assets and the decision of the major industrial countries to allow their currencies to float, the South African authorities decided to quote fixed buying and selling rates for the rand in U.S. dollars. This decision led to a depreciation of the rand against currencies of

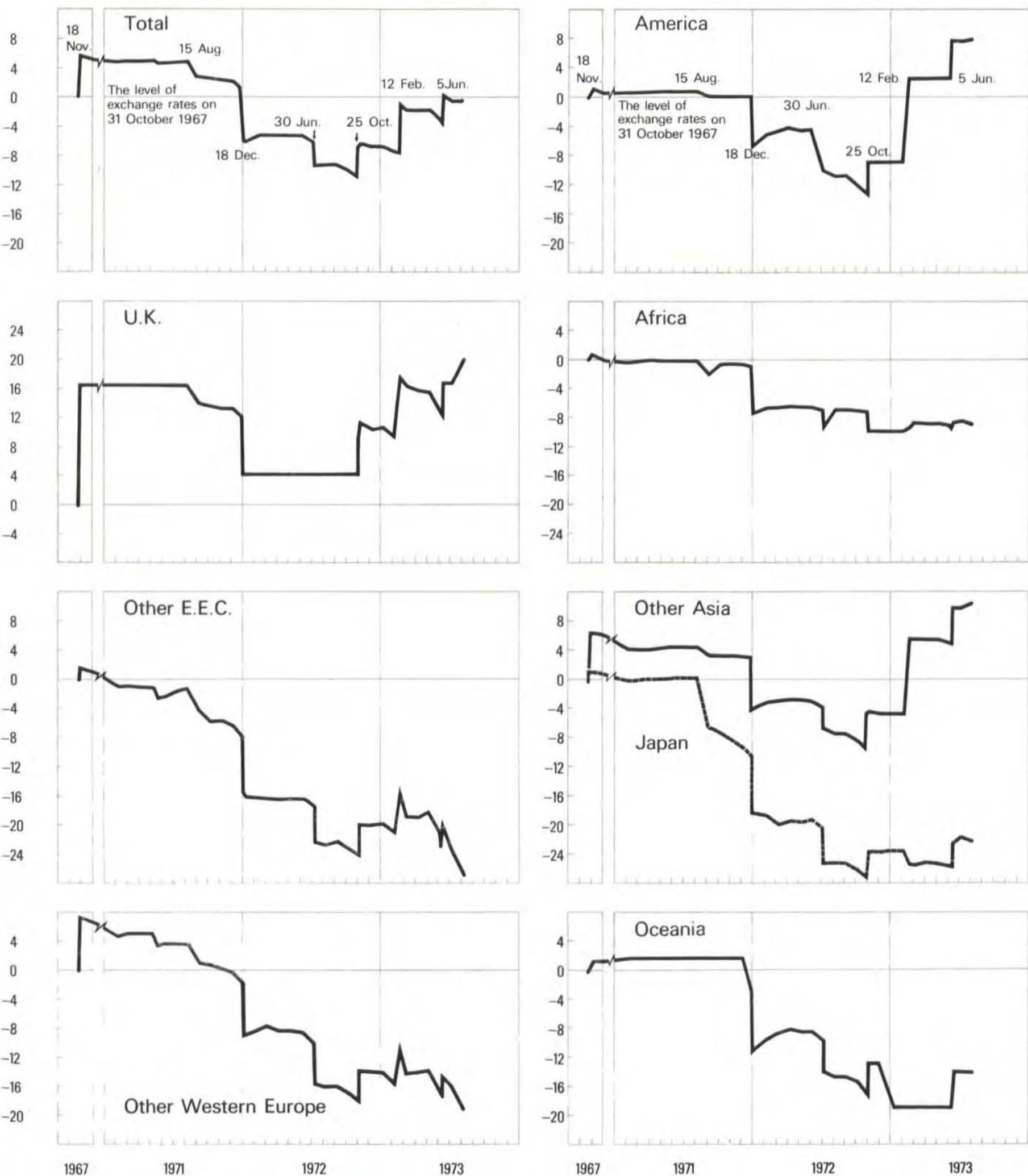
Table 6. Weights used in the calculation of changes in the effective exchange rate of the rand for 1972.

Currency	Weight
European currencies	45.7
E.E.C. currencies	41.1
United Kingdom pound	24.3
German mark	8.0
Italian lira	2.4
French franc	2.5
Belgian franc	1.6
Netherlands guilder	1.9
Other E.E.C. currencies	0.4
Swiss franc	1.4
Swedish krona	0.8
Other European currencies	2.4
American currencies	27.3
U.S. dollar	25.6
Canadian dollar	0.9
Other American currencies	0.8
African currencies	13.8
Asian currencies	11.7
Japanese yen	5.9
Other Asian currencies	5.8
Oceanian currencies	1.5
Total	100.0

Graph 3

Effective depreciation (-) or appreciation (+) of the rand (Cumulative from 31 October 1967)

all areas except America and Oceania, because Australia and New Zealand were also linked to the U.S. dollar at that juncture. From August 1971 to just before the realignment of exchange rates in December 1971, the rand depreciated effectively by about 3 per cent. The realignment of exchange rates in December 1971 and the devaluation of the rand by 12.28 per cent, caused a sharp depreciation in the effective exchange rate of the rand against all currencies amounting to about 8 per cent. At the end of 1971 the total effective exchange rate of the rand was consequently about 6 per cent below its level on 31 October 1967, compared with 18 per cent against the Japanese yen, 15 per cent against the E.E.C. currencies, excluding the United Kingdom, 11 per cent against Oceania, 9 per cent against other Western European currencies, 7 per cent against Africa, 6 per cent against America and 4 per cent against other Asian currencies. At this stage the effective exchange rate against the United Kingdom pound, was the only one above the level at 31 October 1967, namely by 4 per cent.

In December 1971, the South African authorities decided to quote buying and selling rates for the rand in sterling instead of in U.S. dollars. This decision caused the effective exchange rate of the rand to remain fairly stable in the ensuing months and appreciated only slightly against America and Oceania. Continued pressure on sterling compelled the United Kingdom to allow the pound to float as from 30 June 1972 and South Africa decided to maintain the fixed exchange rate of the rand with sterling. Subsequently the rand depreciated sharply against all currencies other than those of the United Kingdom and Africa, namely by 4 per cent from the end of June to 24 October 1972. A new par value was established for the rand on 25 October 1972 which represented a devaluation of 4.2 per cent in terms of gold. By comparison with market exchange rates, this decision in practice caused an appreciation in the effective exchange rate of the rand against the currencies of nearly all the areas distinguished, in total amounting to 3 per cent. Against African currencies, however, the effective exchange rate of the rand depreciated by nearly 3 per cent, owing to the fact that Rhodesia and Zambia maintained a fixed exchange rate with the rand during the period of floating with sterling.

After 25 October 1972 South Africa quoted fixed buying and selling rates for the rand in dollars, and the rand depreciated slightly against most currencies except those of America, Africa and Oceania. In December 1972 the Australian dollar was revalued, which caused a depreciation of more than 6 per cent in the effective exchange rate of the rand against Oceania. The total effective exchange rate of the rand remained, however, at about the same level from 25 October 1972 to the beginning of February 1973. The decision of the South African authorities to maintain the

Table 7. Effective depreciation (-) or appreciation (+) of the rand

(Base date 31 October 1967)

	Change during period	Cum- ulative change
Devaluation of sterling on 18 Nov. 1967	5	5
18 Nov. 1967 to Nixon announcement on 15 Aug. 1971	—	5
Floating with the dollar: 15 Aug. 1971 to 15 Dec. 1971	-3	2
Smithsonian Agreement: 15-21 Dec. 1971	-8	-6
21 Dec. 1971 to before floating with sterling from 30 June 1972	—	-6
Floating with sterling: 30 June 1972 to 24 Oct. 1972	-4	-10
Appreciation of the rand on 25 Oct. 1972	3	-7
25 Oct. 1972 to before devaluation of the dollar on 12 Feb. 1973	—	-7
Devaluation of the dollar on 12 Feb. 1973	6	-1
13 Feb. 1973 to before the quoting of higher dollar rates on 5 June 1973	-3	-4
Quotation of higher dollar rates on 5 June 1973	5	1
Floating with the dollar: 5 June 1973 to 31 July 1973	-1	—

par value of the rand when the U.S.A. devalued the dollar by 10 per cent on 12 February 1973, resulted in a sharp appreciation in the effective exchange rate of the rand against all currencies except Oceania, because Australia and New Zealand pursued the same policy as South Africa. The total effective appreciation amounted to 6 per cent. Subsequently, the rand depreciated again with the dollar against nearly all the currencies of the other areas except those with which a fixed exchange rate was maintained, in total amounting to 3 per cent from 13 February to 4 June 1973. Since a further depreciation of the rand was not considered desirable at that stage, the government announced that from 5 June 1973 the Reserve Bank would quote new buying and selling rates for the U.S. dollar which represented an appreciation of the rand by about 5 per cent. The rand, however, appreciated only slightly against the African and the Western European currencies excluding the United Kingdom pound owing to the movement in market exchange rates. Subsequently it again depreciated with the dollar against the Western European currencies other than the United Kingdom. In contrast the effective exchange rate of the rand against the pound sterling appreciated by more than 2 per cent up to the end of July, whereas approximately the same rates as those which ruled after the announcement on 5 June were maintained with the currencies of the other areas.

From 5 June to the end of July the rand depreciated effectively by 1 per cent to more or less the level of 31 October 1967. The changes in the effective exchange rate of the rand from 31 October 1967 to the end of July 1973 are illustrated in Table 7. During August and the beginning of September the rand again appreciated effectively to about 1 per cent above that of the base date.

On a regional basis the rand appreciated or depreciated to varying degrees. The effective exchange rate of the rand against the pound sterling has appreciated to a level of no less than 19 per cent, against the currencies of Asian countries excluding Japan to about 11 per cent and against the currencies of America to about 8 per cent above the level at the end of October 1967. On the other hand, the effective exchange rate of the rand depreciated against all the currencies of the other areas distinguished. The largest depreciation occurred against the currencies of the E.E.C. countries excluding the United Kingdom, to a level of nearly 27 per cent below that of 31 October 1967. Against the Japanese yen the rand depreciated to a level of about 22 per cent below the base date, compared with 19 per cent for other Western European currencies, 14 per cent for Oceania and 8 per cent for Africa.

Conclusion

From the regional classification of South Africa's balance of payments figures, it is clearly evident that a very large proportion of South Africa's external transactions is conducted with a limited number of countries. This high degree of concentration is largely due to the stage of development of South Africa, its rich mineral resources and the geographical location of the country. In particular, the E.E.C. countries, the U.S.A. and countries in Africa, play a very prominent role in the South African balance of payments. As can be expected, countries with relatively rapid growth rates, such as the Federal Republic of Germany and Japan, improved their relative shares in the external transactions of South Africa. On the other hand, the percentage share of the U.S.A., the United Kingdom and African countries tended to decline during the past sixteen years. From 1965 most of the foreign capital obtained for the development of the economy was supplied by the E.E.C. countries, largely owing to the rapid development of the euro-market.

The regional classification of South Africa's foreign transactions also illustrates that these transactions, like the rest of the economy, are dualistic. Whereas South Africa is a net importer of goods and services from the industrialised countries, it is a net exporter to the developing economies of the African continent. Similarly, the capital required for the development of the South African economy tends to be raised in the developed money and capital markets of the U.S.A. and Europe, whereas South Africa is largely a net exporter of capital to African countries.

From the calculation of the changes in effective exchange rate of the rand it is apparent that although the total effective exchange rate of the rand at the end of July 1973 again reached the level of 31 October 1967, divergent changes occurred in the effective exchange rate of the rand against the currencies of the various areas distinguished. The adjustments in exchange rates during the past five years caused a considerable appreciation in the effective rate of the rand against the United Kingdom pound, the currencies of Asia excluding Japan, and those of America. On the other hand, the rand depreciated in varying degrees against the currencies of the other areas. In particular, the extent of this depreciation against the Japanese yen and the Western European currencies excluding the United Kingdom pound, was considerable.

Tabel I

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Lopende rekening

R miljoene

Table I

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Current account

R millions

1957

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	524	—	81	-604	-245	-244	18	-226	Europe
E.E.G.	487	—	72	-546	-230	-217	18	-199	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	298	—	54	-362	-175	-185	15	-170	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	47	—	6	-89	-13	-49	1	-48	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	142	—	12	-95	-42	17	2	19	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	19	—	9	-53	-15	-40	—	-40	Other Western Europe
Ander Europa	18	—	—	-5	—	13	—	13	Other Europe
Amerika	83	—	10	-260	-82	-249	6	-243	America
V.S.A.	67	—	9	-216	-68	-208	6	-202	U.S.A.
Ander Amerika	16	—	1	-44	-14	-41	—	-41	Other America
Asië	52	—	3	-160	-20	-125	—	-125	Asia
Japan	24	—	—	-35	-4	-15	—	-15	Japan
Ander Asië	28	—	3	-125	-16	-110	—	-110	Other Asia
Afrika	218	—	119	-78	-107	152	-5	147	Africa
Oseanië	11	—	2	-7	-4	2	—	2	Oceania
Nie toegedeel nie	—	429	—	—	—	429	—	429	Unallocated
Groottotaal	888	429	215	-1 109	-458	-35	19	-16	Grand total

1958

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betaling vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	443	—	66	-652	-252	-395	19	-376	Europe
E.E.G.	420	—	60	-592	-237	-349	19	-330	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	279	—	46	-380	-182	-237	17	-220	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	33	—	5	-119	-15	-96	2	-94	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	108	—	9	-93	-40	-16	—	-16	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	18	—	6	-56	-15	-47	—	-47	Other Western Europe
Ander Europa	5	—	—	-4	—	1	—	1	Other Europe
Amerika	77	—	9	-241	-74	-229	7	-222	America
V.S.A.	63	—	8	-195	-60	-184	6	-178	U.S.A.
Ander Amerika	14	—	1	-46	-14	-45	1	-44	Other America
Asië	49	—	5	-145	-17	-108	—	-108	Asia
Japan	11	—	4	-29	-3	-17	—	-17	Japan
Ander Asië	38	—	1	-116	-14	-91	—	-91	Other Asia
Afrika	196	—	123	-79	-110	130	-6	124	Africa
Oseanië	11	—	2	-9	-4	—	—	—	Oceania
Nie toegedeel nie	—	440	—	—	—	440	—	440	Unallocated
Groottotaal	776	440	205	-1 126	-457	-162	20	-142	Grand total

Tabel I (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Current account

R millions

1959

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	479	—	63	-549	-237	-244	17	-227	Europe
E.E.G.	453	—	57	-494	-222	-206	17	-189	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	295	—	44	-306	-172	-139	16	-123	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	38	—	5	-101	-14	-72	—	-72	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	120	—	8	-87	-36	5	1	6	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	20	—	6	-50	-14	-38	—	-38	Other Western Europe
Ander Europa	6	—	—	-5	-1	—	—	—	Other Europe
Amerika	112	—	9	-216	-77	-172	7	-165	America
V.S.A.	96	—	8	-168	-60	-124	6	-118	U.S.A.
Ander Amerika	16	—	1	-48	-17	-48	1	-47	Other America
Asië	67	—	4	-141	-14	-84	—	-84	Asia
Japan	28	—	1	-33	-3	-7	—	-7	Japan
Ander Asië	39	—	3	-108	-11	-77	—	-77	Other Asia
Afrika	209	—	139	-77	-121	150	-6	144	Africa
Oseanië	12	—	2	-12	-5	-3	—	-3	Oceania
Nie toegedeel nie	—	503	—	—	—	503	—	503	Unallocated
Groottotaal	879	503	217	-995	-454	150	18	168	Grand total

1960

Europa	496	—	61	-605	-249	-297	-1	-298	Europe
E.E.G.	461	—	54	-537	-232	-254	—	-254	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	297	—	40	-318	-180	-161	1	-160	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	41	—	5	-113	-15	-82	-1	-83	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	123	—	9	-106	-37	-11	—	-11	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	28	—	7	-60	-16	-41	-1	-42	Other Western Europe
Ander Europa	7	—	—	-8	-1	-2	—	-2	Other Europe
Amerika	89	—	10	-268	-76	-245	4	-241	America
V.S.A.	66	—	9	-217	-63	-205	4	-201	U.S.A.
Ander Amerika	23	—	1	-51	-13	-40	—	-40	Other America
Asië	72	—	3	-154	-14	-93	—	-93	Asia
Japan	35	—	1	-40	-4	-8	—	-8	Japan
Ander Asië	37	—	2	-114	-10	-85	—	-85	Other Asia
Afrika	208	—	153	-83	-126	152	-9	143	Africa
Oseanië	16	—	2	-14	-7	-3	-1	-4	Oceania
Nie toegedeel nie	—	530	—	—	—	530	—	530	Unallocated
Groottotaal	881	530	229	-1 124	-472	44	-7	37	Grand total

Tabel I (vervolg)

BETALINGSBALANS: REGIONALE

VERDELING

Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL

CLASSIFICATION

Current account

R millions

1961

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	548	—	64	-567	-255	-210	-6	-216	Europe
E.E.G.	510	—	55	-510	-239	-184	-5	-189	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	333	—	42	-295	-182	-102	-4	-106	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	45	—	5	-111	-15	-76	-1	-77	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	132	—	8	-104	-42	-6	—	-6	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	30	—	9	-52	-16	-29	-1	-30	Other Western Europe
Ander Europa	8	—	—	-5	—	3	—	3	Other Europe
Amerika	100	—	10	-218	-84	-192	3	-189	America
V.S.A.	76	—	9	-178	-64	-157	3	-154	U.S.A.
Ander Amerika	24	—	1	-40	-20	-35	—	-35	Other America
Asië	78	—	5	-142	-13	-72	—	-72	Asia
Japan	57	—	2	-37	-3	19	—	19	Japan
Ander Asië	21	—	3	-105	-10	-91	—	-91	Other Asia
Afrika	181	—	155	-73	-130	133	-9	124	Africa
Oseanië	16	—	2	-17	-8	-7	-1	-8	Oceania
Nie toegedeel nie	—	576	—	—	—	576	—	576	Unallocated
Groottotaal	923	576	236	-1 017	-490	228	-13	215	Grand total

1962

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betaling vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	541	—	71	-583	-257	-228	13	-215	Europe
E.E.G.	512	—	61	-525	-237	-189	13	-176	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	307	—	47	-318	-178	-142	10	-132	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	47	—	5	-105	-16	-69	1	-68	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	158	—	9	-102	-43	22	2	24	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	24	—	10	-53	-20	-39	—	-39	Other Western Europe
Ander Europa	5	—	—	-5	—	—	—	—	Other Europe
Amerika	118	—	12	-210	-75	-155	4	-151	America
V.S.A.	95	—	11	-170	-64	-128	4	-124	U.S.A.
Ander Amerika	23	—	1	-40	-11	-27	—	-27	Other America
Asië	106	—	9	-155	-14	-54	—	-54	Asia
Japan	79	—	3	-41	-3	38	—	38	Japan
Ander Asië	27	—	6	-114	-11	-92	—	-92	Other Asia
Afrika	172	—	159	-78	-129	124	-7	117	Africa
Oseanië	11	—	2	-15	-9	-11	-1	-12	Oceania
Nie toegedeel nie	—	632	—	—	—	632	—	632	Unallocated
Groottotaal	948	632	253	-1 041	-484	308	9	317	Grand total

Tabel I (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Current account

R millions

1963

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	605	—	81	-729	-290	-333	16	-317	Europe
E.E.G.	571	—	74	-652	-269	-276	17	-259	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	348	—	56	-380	-200	-176	17	-159	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	56	—	7	-134	-21	-92	-1	-93	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	167	—	11	-138	-48	-8	1	-7	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	28	—	7	-70	-20	-55	-1	-56	Other Western Europe
Ander Europa	6	—	—	-7	-1	-2	—	-2	Other Europe
Amerika	128	—	15	-277	-92	-226	5	-221	America
V.S.A.	101	—	14	-220	-77	-182	5	-177	U.S.A.
Ander Amerika	27	—	1	-57	-15	-44	—	-44	Other America
Asië	109	—	7	-174	-20	-78	—	-78	Asia
Japan	76	—	3	-57	-5	17	—	17	Japan
Ander Asië	33	—	4	-117	-15	-95	—	-95	Other Asia
Afrika	167	—	157	-89	-129	106	-8	98	Africa
Oseanië	15	—	2	-14	-7	-4	—	-4	Oceania
Nie toegedeel nie	—	688	—	—	—	688	—	688	Unallocated
Groottotaal	1 024	688	262	-1 283	-538	153	13	166	Grand total

1964

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	631	—	96	-883	-328	-484	22	-462	Europe
E.E.G.	600	—	83	-795	-302	-414	22	-392	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	367	—	62	-464	-223	-258	18	-240	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	62	—	7	-167	-25	-123	2	-121	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	171	—	14	-164	-54	-33	2	-31	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	29	—	13	-81	-25	-64	—	-64	Other Western Europe
Ander Europa	2	—	—	-7	-1	-6	—	-6	Other Europe
Amerika	131	—	16	-359	-99	-311	4	-307	America
V.S.A.	101	—	15	-295	-78	-257	4	-253	U.S.A.
Ander Amerika	30	—	1	-64	-21	-54	—	-54	Other America
Asië	120	—	9	-219	-23	-113	—	-113	Asia
Japan	95	—	4	-82	-7	10	—	10	Japan
Ander Asië	25	—	5	-137	-16	-123	—	-123	Other Asia
Afrika	178	—	182	-98	-144	118	-7	111	Africa
Oseanië	14	—	2	-19	-9	-12	-1	-13	Oceania
Nie toegedeel nie	—	736	—	—	—	736	—	736	Unallocated
Groottotaal	1 074	736	305	-1 578	-603	-66	18	-48	Grand total

Tabel I (vervolg)

BETALINGSBALANS: REGIONALE

VERDELING

Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL

CLASSIFICATION

Current account

R millions

1965

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betelings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	619	—	99	-1 006	-361	-649	22	-627	Europe
E.E.G.	583	—	88	-910	-333	-572	22	-550	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	350	—	68	-514	-245	-341	18	-323	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	58	—	8	-192	-30	-156	2	-154	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	175	—	12	-204	-58	-75	2	-73	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	35	—	11	-91	-28	-73	—	-73	Other Western Europe
Ander Europa	1	—	—	-5	—	-4	—	-4	Other Europe
Amerika	133	—	17	-399	-126	-375	7	-368	America
V.S.A.	109	—	16	-333	-112	-320	7	-313	U.S.A.
Ander Amerika	24	—	1	-66	-14	-55	—	-55	Other America
Asië	98	—	13	-247	-28	-164	—	-164	Asia
Japan	78	—	5	-102	-9	-28	—	-28	Japan
Ander Asië	20	—	8	-145	-19	-136	—	-136	Other Asia
Afrika	204	—	188	-119	-157	116	-6	110	Africa
Oseanië	13	—	2	-28	-9	-22	—	-22	Oceania
Nie toegedeel nie	—	775	—	—	—	775	—	775	Unallocated
Groottotaal	1 067	775	319	-1 799	-681	-319	23	-296	Grand total

1966

	657	—	111	-895	-381	-508	32	-476	Europe
E.E.G.	619	—	100	-802	-350	-433	32	-401	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	363	—	77	-455	-259	-274	27	-247	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	75	—	8	-179	-33	-129	3	-126	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	181	—	15	-168	-58	-30	2	-28	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	37	—	11	-89	-31	-72	—	-72	Other Western Europe
Ander Europa	1	—	—	-4	—	-3	—	-3	Other Europe
Amerika	194	—	22	-361	-137	-282	5	-277	America
V.S.A.	168	—	19	-294	-123	-230	6	-224	U.S.A.
Ander Amerika	26	—	3	-67	-14	-52	-1	-53	Other America
Asië	98	—	17	-202	-27	-114	—	-114	Asia
Japan	77	—	6	-88	-9	-14	—	-14	Japan
Ander Asië	21	—	11	-114	-18	-100	—	-100	Other Asia
Afrika	255	—	198	-134	-167	152	-5	147	Africa
Oseanië	12	—	2	-53	-11	-50	—	-50	Oceania
Nie toegedeel nie	—	769	—	—	—	769	—	769	Unallocated
Groottotaal	1 216	769	350	-1 645	-723	-33	32	-1	Grand total

Tabel I (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Current account

R millions

1967

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste +) Transfers (Net receipts +)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	696	—	163	-1 075	-431	-647	42	-605	Europe
E.E.G.	657	—	142	-965	-392	-558	41	-517	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	418	—	106	-515	-284	-275	34	-241	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	87	—	11	-233	-42	-177	3	-174	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	152	—	25	-217	-66	-106	4	-102	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	36	—	21	-105	-38	-86	1	-85	Other Western Europe
Ander Europa	3	—	—	-5	-1	-3	—	-3	Other Europe
Amerika	128	—	31	-396	-160	-397	7	-390	America
V.S.A.	103	—	25	-325	-144	-341	8	-333	U.S.A.
Ander Amerika	25	—	6	-71	-16	-56	-1	-57	Other America
Asië	188	—	24	-259	-29	-76	-3	-79	Asia
Japan	163	—	6	-113	-10	46	—	46	Japan
Ander Asië	25	—	18	-146	-19	-122	-3	-125	Other Asia
Afrika	298	—	211	-146	-177	186	-5	181	Africa
Oseanië	13	—	4	-66	-14	-63	—	-63	Oceania
Nie toegedeel nie	—	775	—	—	—	775	—	775	Unallocated
Groottotaal	1 323	775	433	-1 942	-811	-222	41	-181	Grand total

1968

Europa	800	—	192	-1 044	-482	-534	70	-464	Europe
E.E.G.	756	—	164	-935	-441	-456	68	-388	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	483	—	120	-460	-318	-175	56	-119	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	105	—	15	-255	-48	-183	5	-178	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	168	—	29	-220	-75	-98	7	-91	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	43	—	27	-105	-41	-76	2	-74	Other Western Europe
Ander Europa	1	—	1	-4	—	-2	—	-2	Other Europe
Amerika	149	—	44	-392	-169	-368	12	-356	America
V.S.A.	119	—	33	-335	-151	-334	12	-322	U.S.A.
Ander Amerika	30	—	11	-57	-18	-34	—	-34	Other America
Asië	229	—	20	-288	-36	-75	-3	-78	Asia
Japan	192	—	8	-121	-13	66	—	66	Japan
Ander Asië	37	—	12	-167	-23	-141	-3	-144	Other Asia
Afrika	321	—	226	-129	-181	237	-7	230	Africa
Oseanië	15	—	4	-30	-12	-23	—	-23	Oceania
Nie toegedeel nie	—	769	—	—	—	769	—	769	Unallocated
Groottotaal	1 514	769	486	-1 883	-880	6	72	78	Grand total

Tabel I (vervolg)

BETALINGSBALANS: REGIONALE

VERDELING

Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL

CLASSIFICATION

Current account

R millions

1969

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	823	—	187	-1 147	-564	-701	64	-637	Europe
E.E.G.	776	—	164	-1 018	-510	-588	62	-526	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	513	—	121	-497	-353	-216	48	-168	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	102	—	15	-295	-67	-245	6	-239	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.C.-lande	161	—	28	-226	-90	-127	8	-119	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	46	—	20	-124	-53	-111	2	-109	Other Western Europe
Ander Europa	1	—	3	-5	-1	-2	—	-2	Other Europe
Amerika	140	—	53	-444	-174	-425	10	-415	America
V.S.A.	104	—	41	-373	-150	-378	11	-367	U.S.A.
Ander Amerika	36	—	12	-71	-24	-47	-1	-48	Other America
Asië	173	—	32	-395	-49	-239	-4	-243	Asia
Japan	141	—	9	-189	-22	-61	—	-61	Japan
Ander Asië	32	—	23	-206	-27	-178	-4	-182	Other Asia
Afrika	335	—	235	-120	-200	250	-8	242	Africa
Oseanië	15	—	5	-42	-16	-38	-1	-39	Oceania
Nie toegedeel nie	—	847	—	—	—	847	—	847	Unallocated
Groottotaal	1 486	847	512	-2 148	-1 003	-306	61	-245	Grand total

1970*

Europa	730	—	203	-1 393	-630	-1 090	56	-1 034	Europe
E.E.G.	681	—	177	-1 236	-568	-946	54	-892	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	436	—	129	-554	-378	-367	40	-327	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	110	—	18	-376	-81	-329	6	-323	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.C.-lande	135	—	30	-306	-109	-250	8	-242	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	47	—	25	-151	-61	-140	2	-138	Other Western Europe
Ander Europa	2	—	1	-6	-1	-4	—	-4	Other Europe
Amerika	157	—	59	-515	-194	-493	6	-487	America
V.S.A.	112	—	45	-425	-166	-434	7	-427	U.S.A.
Ander Amerika	45	—	14	-90	-28	-59	-1	-60	Other America
Asië	202	—	45	-461	-59	-273	-6	-279	Asia
Japan	171	—	10	-221	-26	-66	—	-66	Japan
Ander Asië	31	—	35	-240	-33	-207	-6	-213	Other Asia
Afrika	337	—	245	-149	-225	208	-7	201	Africa
Oseanië	15	—	7	-66	-21	-65	—	-65	Oceania
Nie toegedeel nie	—	837	—	—	—	837	—	837	Unallocated
Groottotaal	1 441	837	559	-2 584	-1 129	-876	49	-827	Grand total

Tabel I (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Lopende rekening

R miljoene

Table I (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Current account

R millions

1971*

	Goedere- uitvoere, v.a.b. Merchandise exports, f.o.b.	Netto goud- produksie Net gold output	Ontvangste vir dienste Service receipts	Goedere invoere, v.a.b. Merchandise imports, f.o.b.	Betalings vir dienste Service payments	Totaal van goedere en dienste Total goods and services	Oordragte (Netto ontvangste+) Transfers (Net receipts+)	Saldo op lopende rekening Balance on current account	
Europa	758	—	236	-1 563	-672	-1 241	44	-1 197	Europe
E.E.G.	700	—	202	-1 395	-607	-1 100	43	-1 057	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	437	—	150	-659	-406	-478	30	-448	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	110	—	20	-411	-85	-366	7	-359	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	153	—	32	-325	-116	-256	6	-250	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	56	—	33	-163	-64	-138	1	-137	Other Western Europe
Ander Europa	2	—	1	-5	-1	-3	—	-3	Other Europe
Amerika	166	—	56	-537	-176	-491	12	-479	America
V.S.A.	117	—	44	-469	-153	-461	12	-449	U.S.A.
Ander Amerika	49	—	12	-68	-23	-30	—	-30	Other America
Asië	263	—	47	-575	-95	-360	-4	-364	Asia
Japan	181	—	10	-291	-29	-129	—	-129	Japan
Ander Asië	82	—	37	-284	-66	-231	-4	-235	Other Asia
Afrika	336	—	293	-141	-262	226	-11	215	Africa
Oseanië	15	—	8	-74	-19	-70	-1	-71	Oceania
Nie toegedeel nie	—	922	—	—	—	922	—	922	Unallocated
Groottotaal	1 538	922	640	-2 890	-1 224	-1 014	40	-974	Grand total

1972*

	1 160	—	303	-1 476	-789	-802	69	-733	Europe
E.E.G.	1 047	—	263	-1 303	-724	-717	68	-649	E.E.C.
Verenigde Koninkryk	588	—	201	-580	-504	-295	47	-248	United Kingdom
Duitsland, Bondsrepubliek	144	—	26	-411	-93	-334	13	-321	Germany, Federal Republic of
Ander E.E.G.-lande	315	—	36	-312	-127	-88	8	-80	Other E.E.C. countries
Ander Wes-Europa	111	—	39	-168	-64	-82	1	-81	Other Western Europe
Ander Europa	2	—	1	-5	-1	-3	—	-3	Other Europe
Amerika	270	—	59	-545	-164	-380	11	-369	America
V.S.A.	202	—	45	-468	-144	-365	12	-353	U.S.A.
Ander Amerika	68	—	14	-77	-20	-15	-1	-16	Other America
Asië	369	—	57	-551	-86	-211	-4	-215	Asia
Japan	260	—	10	-267	-30	-27	—	-27	Japan
Ander Asië	109	—	47	-284	-56	-184	-4	-188	Other Asia
Afrika	380	—	298	-170	-268	240	-13	227	Africa
Oseanië	18	—	13	-75	-19	-63	-1	-64	Oceania
Nie toegedeel nie	—	1 161	—	—	—	1 161	—	1 161	Unallocated
Groottotaal	2 197	1 161	730	-2 817	-1 326	-55	62	7	Grand total

Tabel II

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1957

	Europa / Europe			Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated	Groot- totaal Grand total	
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total							
Regstreekse belegging . . .	37	3	40	-24	—	-25	-1	—	-10	Direct investment
Langtermyn	23	2	25	-1	—	-11	-1	—	12	Long-term
Korttermyn.	14	1	15	-23	—	-14	—	—	-22	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	13	1	14	-1	—	-1	—	—	12	Central government and banking sector
Langtermyn	11	—	11	—	—	—	—	—	11	Long-term
Korttermyn.	2	1	3	-1	—	-1	—	—	1	Short-term
Private sektor	24	2	26	-23	—	-24	-1	—	-22	Private sector
Langtermyn	12	2	14	-1	—	-11	-1	—	1	Long-term
Korttermyn.	12	—	12	-22	—	-13	—	—	-23	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	-35	-6	-41	23	—	-9	1	—	-26	Non-direct investment
Langtermyn	-43	-5	-48	9	-1	-8	—	—	-48	Long-term
Korttermyn.	8	-1	7	14	1	-1	1	—	22	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-7	-5	-12	22	—	—	—	—	10	Central government and banking sector
Langtermyn	-7	-5	-12	9	—	—	—	—	-3	Long-term
Korttermyn.	—	—	—	13	—	—	—	—	13	Short-term
Private sektor	-28	-1	-29	1	—	-9	1	—	-36	Private sector
Langtermyn	-36	—	-36	—	-1	-8	—	—	-45	Long-term
Korttermyn.	8	-1	7	1	1	-1	1	—	9	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	2	-3	-1	-1	—	-34	—	—	-36	Total net identified capital movements
Langtermyn	-20	-3	-23	8	-1	-19	-1	—	-36	Long-term
Korttermyn.	22	—	22	-9	1	-15	1	—	—	Short-term

1958

Regstreekse belegging . . .	38	1	39	37	-7	-14	2	—	57	Direct investment
Langtermyn	8	—	8	24	-8	-15	1	—	10	Long-term
Korttermyn.	30	1	31	13	1	1	1	—	47	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	11	1	12	10	1	—	—	—	23	Central government and banking sector
Langtermyn	4	—	4	—	—	—	—	—	4	Long-term
Korttermyn.	7	1	8	10	1	—	—	—	19	Short-term
Private sektor	27	—	27	27	-8	-14	2	—	34	Private sector
Langtermyn	4	—	4	24	-8	-15	1	—	6	Long-term
Korttermyn.	23	—	23	3	—	1	1	—	28	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	4	3	7	37	—	5	—	—	49	Non-direct investment
Langtermyn	-4	1	-3	36	1	3	—	—	37	Long-term
Korttermyn.	8	2	10	1	-1	2	—	—	12	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-2	—	-2	39	-1	2	—	—	38	Central government and banking sector
Langtermyn	-3	—	-3	38	—	-1	—	—	34	Long-term
Korttermyn.	1	—	1	1	-1	3	—	—	4	Short-term
Private sektor	6	3	9	-2	1	3	—	—	11	Private sector
Langtermyn	-1	1	—	-2	1	4	—	—	3	Long-term
Korttermyn.	7	2	9	—	—	-1	—	—	8	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	42	4	46	74	-7	-9	2	—	106	Total net identified capital movements
Langtermyn	4	1	5	60	-7	-12	1	—	47	Long-term
Korttermyn.	38	3	41	14	—	3	1	—	59	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1959

	Europa/Europe			Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated	Groot- totaal Grand total	
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total							
Regstreekse belegging	12	4	16	-22	-1	-3	1	-	-9	Direct investment
Langtermyn	1	3	4	-4	-1	-12	1	-	-12	Long-term
Korttermyn	11	1	12	-18	-	9	-	-	3	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-11	-	-11	-9	-	-2	-	-	-22	Central government and banking sector
Langtermyn	-7	-	-7	-	-	-1	-	-	-8	Long-term
Korttermyn	-4	-	-4	-9	-	-1	-	-	-14	Short-term
Private sektor	23	4	27	-13	-1	-1	1	-	13	Private sector
Langtermyn	8	3	11	-4	-1	-11	1	-	-4	Long-term
Korttermyn	15	1	16	-9	-	10	-	-	17	Short-term
Onregstreekse belegging	-67	1	-66	21	1	-12	1	-	-55	Non-direct investment
Langtermyn	-61	1	-60	36	1	-10	1	-	-32	Long-term
Korttermyn	-6	-	-6	-15	-	-2	-	-	-23	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-1	-	-1	18	-	-1	-	-	16	Central government and banking sector
Langtermyn	-2	-	-2	29	-	-2	-	-	25	Long-term
Korttermyn	1	-	1	-11	-	1	-	-	-9	Short-term
Private sektor	-66	1	-65	3	1	-11	1	-	-71	Private sector
Langtermyn	-59	1	-58	7	1	-8	1	-	-57	Long-term
Korttermyn	-7	-	-7	-4	-	-3	-	-	-14	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-55	5	-50	-1	-	-15	2	-	-64	Total net identified capital movements
Langtermyn	-60	4	-56	32	-	-22	2	-	-44	Long-term
Korttermyn	5	1	6	-33	-	7	-	-	-20	Short-term

1960

Regstreekse belegging	-9	-	-9	-23	-	-12	-	-	-44	Direct investment
Langtermyn	2	-1	1	-14	-	-14	-	-	-27	Long-term
Korttermyn	-11	1	-10	-9	-	2	-	-	-17	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	10	-	10	-1	-	-1	-	-	8	Central government and banking sector
Langtermyn	12	-	12	-	-	-	-	-	12	Long-term
Korttermyn	-2	-	-2	-1	-	-1	-	-	-4	Short-term
Private sektor	-19	-	-19	-22	-	-11	-	-	-52	Private sector
Langtermyn	-10	-1	-11	-14	-	-14	-	-	-39	Long-term
Korttermyn	-9	1	-8	-8	-	3	-	-	-13	Short-term
Onregstreekse belegging	-96	5	-91	-	-1	-17	-	-	-109	Non-direct investment
Langtermyn	-93	4	-89	-6	-1	-10	-	-	-106	Long-term
Korttermyn	-3	1	-2	6	-	-7	-	-	-3	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-14	5	-9	10	-	-6	-	-	-5	Central government and banking sector
Langtermyn	-5	5	-	4	-	-5	-	-	-1	Long-term
Korttermyn	-9	-	-9	6	-	-1	-	-	-4	Short-term
Private sektor	-82	-	-82	-10	-1	-11	-	-	-104	Private sector
Langtermyn	-88	-1	-89	-10	-1	-5	-	-	-105	Long-term
Korttermyn	6	1	7	-	-	-6	-	-	1	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-105	5	-100	-23	-1	-29	-	-	-153	Total net identified capital movements
Langtermyn	-91	3	-88	-20	-1	-24	-	-	-133	Long-term
Korttermyn	-14	2	-12	-3	-	-5	-	-	-20	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1961

	Europa / Europe			Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated	Groot- totaal Grand total	
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total							
Regstreekse belegging . . .	-5	3	-2	-12	1	-14		2	-25	Direct investment
Langtermyn	-13	2	-11	-8	2	-3		2	-18	Long-term
Korttermyn.	8	1	9	-4	-1	-11			-7	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	1	—	1	—	—	—	—	—	1	Central government and banking sector
Langtermyn	2	—	2	—	—	—	—	—	2	Long-term
Korttermyn.	-1	—	-1	—	—	—	—	—	-1	Short-term
Private sektor	-6	3	-3	-12	1	-14		2	-26	Private sector
Langtermyn	-15	2	-13	-8	2	-3		2	-20	Long-term
Korttermyn.	9	1	10	-4	-1	-11			-6	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	-35	-5	-40	-33	-2	9	1	—	-65	Non-direct investment
Langtermyn	-17	-3	-20	-5	-1	-4	1	—	-29	Long-term
Korttermyn.	-18	-2	-20	-28	-1	13	—	—	-36	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	10	-2	8	-40	—	2	—	—	-30	Central government and banking sector
Langtermyn	11	—	11	-20	—	—	—	—	-9	Long-term
Korttermyn.	-1	-2	-3	-20	—	2	—	—	-21	Short-term
Private sektor	-45	-3	-48	7	-2	7	1	—	-35	Private sector
Langtermyn	-28	-3	-31	15	-1	-4	1	—	-20	Long-term
Korttermyn.	-17	—	-17	-8	-1	11	—	—	-15	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-40	-2	-42	-45	-1	-5	1	2	-90	Total net identified capital movements
Langtermyn	-30	-1	-31	-13	1	-7	1	2	-47	Long-term
Korttermyn.	-10	-1	-11	-32	-2	2	—	—	-43	Short-term

1962

Regstreekse belegging . . .	-25	—	-25	4	—	-16	1	—	-36	Direct investment
Langtermyn	-22	—	-22	—	—	-17	1	—	-38	Long-term
Korttermyn.	-3	—	-3	4	—	1	—	—	2	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-3	—	-3	—	—	1	—	—	-2	Central government and banking sector
Langtermyn	-4	—	-4	—	—	—	—	—	-4	Long-term
Korttermyn.	1	—	1	—	—	1	—	—	2	Short-term
Private sektor	-22	—	-22	4	—	-17	1	—	-34	Private sector
Langtermyn	-18	—	-18	—	—	-17	1	—	-34	Long-term
Korttermyn.	-4	—	-4	4	—	—	—	—	—	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	-29	-7	-36	-36	—	7	—	—	-65	Non-direct investment
Langtermyn	-31	-8	-39	-46	—	8	—	—	-77	Long-term
Korttermyn.	2	1	3	10	—	-1	—	—	12	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	10	-6	4	-22	—	1	—	—	-17	Central government and banking sector
Langtermyn	10	-5	5	-27	—	4	—	—	-18	Long-term
Korttermyn.	—	-1	-1	5	—	-3	—	—	1	Short-term
Private sektor	-39	-1	-40	-14	—	6	—	—	-48	Private sector
Langtermyn	-41	-3	-44	-19	—	4	—	—	-59	Long-term
Korttermyn.	2	2	4	5	—	2	—	—	11	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-54	-7	-61	-32	—	-9	1	—	-101	Total net identified capital movements
Langtermyn	-53	-8	-61	-46	—	-9	1	—	-115	Long-term
Korttermyn.	-1	1	—	14	—	—	—	—	14	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1963

	Europa/Europe								Groot-totaal Grand total	
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	16	1	17	-6	-7	15	2	-	21	Direct investment
Langtermyn	-10	2	-8	-6	-5	8	1	-	-10	Long-term
Korttermyn	26	-1	25	-	-2	7	1	-	31	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	13	-	13	-	-	-	-	-	13	Central government and banking sector
Langtermyn	10	-	10	-	-	1	-	-	11	Long-term
Korttermyn	3	-	3	-	-	-1	-	-	2	Short-term
Private sektor	3	1	4	-6	-7	15	2	-	8	Private sector
Langtermyn	-20	2	-18	-6	-5	7	1	-	-21	Long-term
Korttermyn	23	-1	22	-	-2	8	1	-	29	Short-term
Onregstreekse belegging	-66	-2	-68	-38	-	-1	1	-	-106	Non-direct investment
Langtermyn	-89	-6	-95	-35	-1	-2	1	-	-132	Long-term
Korttermyn	23	4	27	-3	1	1	-	-	26	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	17	3	20	-26	-	7	1	-	2	Central government and banking sector
Langtermyn	-1	-	-1	-28	-	7	1	-	-21	Long-term
Korttermyn	18	3	21	2	-	-	-	-	23	Short-term
Private sektor	-83	-5	-88	-12	-	-8	-	-	-108	Private sector
Langtermyn	-88	-6	-94	-7	-1	-9	-	-	-111	Long-term
Korttermyn	5	1	6	-5	1	1	-	-	3	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-50	-1	-51	-44	-7	14	3	-	-85	Total net identified capital movements
Langtermyn	-99	-4	-103	-41	-6	6	2	-	-142	Long-term
Korttermyn	49	3	52	-3	-1	8	1	-	57	Short-term

1964

	Europa/Europe									
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	4	1	5	2	-7	24	-	-1	23	Direct investment
Langtermyn	15	-1	14	-1	-5	23	1	-1	31	Long-term
Korttermyn	-11	2	-9	3	-2	1	-1	-	-8	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	20	-	20	1	-	-	-	-	21	Central government and banking sector
Langtermyn	12	-	12	1	-	-	-	-	13	Long-term
Korttermyn	8	-	8	-	-	-	-	-	8	Short-term
Private sektor	-16	1	-15	1	-7	24	-	-1	2	Private sector
Langtermyn	3	-1	2	-2	-5	23	1	-1	18	Long-term
Korttermyn	-19	2	-17	3	-2	1	-1	-	-16	Short-term
Onregstreekse belegging	-40	-7	-47	-26	5	-11	-	-	-79	Non-direct investment
Langtermyn	-53	-7	-60	-14	5	-11	-	-	-80	Long-term
Korttermyn	13	-	13	-12	-	-	-	-	1	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	10	-3	7	-14	-	1	-	-	-6	Central government and banking sector
Langtermyn	-8	-2	-10	-8	-	1	-	-	-17	Long-term
Korttermyn	18	-1	17	-6	-	-	-	-	11	Short-term
Private sektor	-50	-4	-54	-12	5	-12	-	-1	-73	Private sector
Langtermyn	-45	-5	-50	-6	5	-12	-	-	-63	Long-term
Korttermyn	-5	1	-4	-6	-	-	-	-	-10	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	-36	-6	-42	-24	-2	13	-	-1	-56	Total net identified capital movements
Langtermyn	-38	-8	-46	-15	-	12	1	-1	-49	Long-term
Korttermyn	2	2	4	-9	-2	1	-1	-	-7	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1965

	Europa/Europe								Groot-totaal Grand total	Direct investment
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	46	10	56	37	11	—	2	—	106	Direct investment
Langtermyn	29	4	33	21	1	-6	1	—	50	Long-term
Korttermyn.	17	6	23	16	10	6	1	—	56	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	6	6	12	6	7	5	—	—	30	Central government and banking sector
Langtermyn	1	2	3	—	—	—	—	—	3	Long-term
Korttermyn.	5	4	9	6	7	5	—	—	27	Short-term
Private sektor	40	4	44	31	4	-5	2	—	76	Private sector
Langtermyn	28	2	30	21	1	-6	1	—	47	Long-term
Korttermyn.	12	2	14	10	3	1	1	—	29	Short-term
Onregstreekse belegging	59	3	62	19	-9	16	—	—	88	Non-direct investment
Langtermyn	47	1	48	4	2	—	—	—	54	Long-term
Korttermyn.	12	2	14	15	-11	16	—	—	34	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	47	—	47	8	-7	7	—	—	55	Central government and banking sector
Langtermyn	30	-1	29	2	—	-8	—	—	23	Long-term
Korttermyn.	17	1	18	6	-7	15	—	—	32	Short-term
Private sektor	12	3	15	11	-2	9	—	—	33	Private sector
Langtermyn	17	2	19	2	2	8	—	—	31	Long-term
Korttermyn.	-5	1	-4	9	-4	1	—	—	2	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	105	13	118	56	2	16	2	—	194	Total net identified capital movements
Langtermyn	76	5	81	25	3	-6	1	—	104	Long-term
Korttermyn.	29	8	37	31	-1	22	1	—	90	Short-term

1966

	Europa/Europe								Groot-totaal Grand total	Direct investment
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asië Asia	Afrika Africa	Oseanië Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	52	4	56	25	-2	9	1	—	89	Direct investment
Langtermyn	34	1	35	24	—	—	—	—	59	Long-term
Korttermyn.	18	3	21	1	-2	9	1	—	30	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	—	-1	-1	-4	1	9	1	—	6	Central government and banking sector
Langtermyn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Long-term
Korttermyn.	—	-1	-1	-4	1	9	1	—	6	Short-term
Private sektor	52	5	57	29	-3	—	—	—	83	Private sector
Langtermyn	34	1	35	24	—	—	—	—	59	Long-term
Korttermyn.	18	4	22	5	-3	—	—	—	24	Short-term
Onregstreekse belegging	43	-7	36	6	-4	5	—	-1	42	Non-direct investment
Langtermyn	21	-4	17	-3	-4	3	—	—	13	Long-term
Korttermyn.	22	-3	19	9	—	2	—	-1	29	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	—	4	4	-25	-2	-1	—	-1	-25	Central government and banking sector
Langtermyn	-15	—	-15	-8	—	-4	—	—	-27	Long-term
Korttermyn.	15	4	19	-17	-2	3	—	-1	2	Short-term
Private sektor	43	-11	32	31	-2	6	—	—	67	Private sector
Langtermyn	36	-4	32	5	-4	7	—	—	40	Long-term
Korttermyn.	7	-7	—	26	2	-1	—	—	27	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	95	-3	92	31	-6	14	1	-1	131	Total net identified capital movements
Langtermyn	55	-3	52	21	-4	3	—	—	72	Long-term
Korttermyn.	40	—	40	10	-2	11	1	-1	59	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1967

	Europa/Europe								Groot-totaal Grand total	Direct investment
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asie Asia	Afrika Africa	Oseanie Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	41	6	47	-1	1	22	-2	1	68	Direct investment
Langtermyn	40	9	49	-14	-3	14	-	-	46	Long-term
Korttermyn.	1	-3	-2	13	4	8	-2	1	22	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	4	-2	2	2	1	4	-1	1	9	Central government and banking sector
Langtermyn	11	-	11	-	-	-1	-	-	10	Long-term
Korttermyn.	-7	-2	-9	2	1	5	-1	1	-1	Short-term
Private sektor	37	8	45	-3	-	18	-1	-	59	Private sector
Langtermyn	29	9	38	-14	-3	15	-	-	36	Long-term
Korttermyn.	8	-1	7	11	3	3	-1	-	23	Short-term
Onregstreekse belegging	49	-7	42	-36	7	-25	1	-	-11	Non-direct investment
Langtermyn	53	-	53	1	6	-11	-	-	49	Long-term
Korttermyn.	-4	-7	-11	-37	1	-14	1	-	-60	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	-30	-10	-40	-39	-	-10	1	-	-88	Central government and banking sector
Langtermyn	-23	-	-23	-26	-	-4	-	-	-53	Long-term
Korttermyn.	-7	-10	-17	-13	-	-6	1	-	-35	Short-term
Private sektor	79	3	82	3	7	-15	-	-	77	Private sector
Langtermyn	76	-	76	27	6	-7	-	-	102	Long-term
Korttermyn.	3	3	6	-24	1	-8	-	-	-25	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	90	-1	89	-37	8	-3	-1	1	57	Total net identified capital movements
Langtermyn	93	9	102	-13	3	3	-	-	95	Long-term
Korttermyn.	-3	-10	-13	-24	5	-6	-1	1	-38	Short-term

1968

	164	8	172	37	-5	-5	10	-	209	Direct investment
Langtermyn	103	8	111	26	-	-10	1	-	128	Long-term
Korttermyn.	61	-	61	11	-5	5	9	-	81	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	19	-	19	-2	3	-	1	-	21	Central government and banking sector
Langtermyn	4	-	4	-	-	-	-	-	4	Long-term
Korttermyn.	15	-	15	-2	3	-	1	-	17	Short-term
Private sektor	145	8	153	39	-8	-5	9	-	188	Private sector
Langtermyn	99	8	107	26	-	-10	1	-	124	Long-term
Korttermyn.	46	-	46	13	-8	5	8	-	64	Short-term
Onregstreekse belegging	157	3	160	25	16	-5	-2	1	195	Non-direct investment
Langtermyn	148	16	164	40	10	-1	-1	-	212	Long-term
Korttermyn.	9	-13	-4	-15	6	-4	-1	1	-17	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	45	10	55	-11	-3	8	-	-	49	Central government and banking sector
Langtermyn	56	8	64	-13	-	-1	-	-	50	Long-term
Korttermyn.	-11	2	-9	2	-3	9	-	-	-1	Short-term
Private sektor	112	-7	105	36	19	-13	-2	1	146	Private sector
Langtermyn	92	8	100	53	10	-	-1	-	162	Long-term
Korttermyn.	20	-15	5	-17	9	-13	-1	1	-16	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	321	11	332	62	11	-10	8	1	404	Total net identified capital movements
Langtermyn	251	24	275	66	10	-11	-	-	340	Long-term
Korttermyn.	70	-13	57	-4	1	1	8	1	64	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1969

	Europa/Europe				Asië Asia	Afrika Africa	Oseanie Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated	Groot- totaal Grand total	
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America						
Regstreekse belegging . . .	155	8	163	11	7	-4	13	1	191	Direct investment
Langtermyn	111	1	112	16	4	-2	8	1	139	Long-term
Korttermyn.	44	7	51	-5	3	-2	5	-	52	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	14	7	21	4	1	-2	-	-	24	Central government and banking sector
Langtermyn	18	-	18	-	-	1	-	-	19	Long-term
Korttermyn.	-4	7	3	4	1	-3	-	-	5	Short-term
Private sektor	141	1	142	7	6	-2	13	1	167	Private sector
Langtermyn	93	1	94	16	4	-3	8	1	120	Long-term
Korttermyn.	48	-	48	-9	2	1	5	-	47	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	-39	-4	-43	-13	11	8	2	-2	-37	Non-direct investment
Langtermyn	22	-1	21	-6	11	11	-	-	37	Long-term
Korttermyn.	-61	-3	-64	-7	-	-3	2	-2	-74	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	-13	-5	-18	-19	1	6	1	-1	-30	Central government and banking sector
Langtermyn	12	-6	6	-10	-	2	-	-	-2	Long-term
Korttermyn.	-25	1	-24	-9	1	4	1	-1	-28	Short-term
Private sektor	-26	1	-25	6	10	2	1	-1	-7	Private sector
Langtermyn	10	5	15	4	11	9	-	-	39	Long-term
Korttermyn.	-36	-4	-40	2	-1	-7	1	-1	-46	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	116	4	120	-2	18	4	15	-1	154	Total net identified capital movements
Langtermyn	133	-	133	10	15	9	8	1	176	Long-term
Korttermyn.	-17	4	-13	-12	3	-5	7	-2	-22	Short-term

1970*

Regstreekse belegging . . .	192	33	225	58	-19	28	-7	-	285	Direct investment
Langtermyn	93	14	107	48	-27	22	1	-	151	Long-term
Korttermyn.	99	19	118	10	8	6	-8	-	134	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	1	-	1	1	3	1	-	-	6	Central government and banking sector
Langtermyn	5	-	5	-	-	1	-	-	6	Long-term
Korttermyn.	-4	-	-4	1	3	-	-	-	-	Short-term
Private sektor	191	33	224	57	-22	27	-7	-	279	Private sector
Langtermyn	88	14	102	48	-27	21	1	-	145	Long-term
Korttermyn.	103	19	122	9	5	6	-8	-	134	Short-term
Onregstreekse belegging . . .	198	-4	194	22	39	-20	1	1	237	Non-direct investment
Langtermyn	247	-4	243	27	40	-28	-	-	282	Long-term
Korttermyn.	-49	-	-49	-5	-1	8	1	1	-45	Short-term
Sentrale regering en bank- sektor	86	-22	64	27	3	3	-	1	98	Central government and banking sector
Langtermyn	83	-22	61	29	7	-	-	-	97	Long-term
Korttermyn.	3	-	3	-2	-4	3	-	1	1	Short-term
Private sektor	112	18	130	-5	36	-23	1	-	139	Private sector
Langtermyn	164	18	182	-2	33	-28	-	-	185	Long-term
Korttermyn.	-52	-	-52	-3	3	5	1	-	-46	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	390	29	419	80	20	8	-6	1	522	Total net identified capital movements
Langtermyn	340	10	350	75	13	-6	1	-	433	Long-term
Korttermyn.	50	19	69	5	7	14	-7	1	89	Short-term

Tabel II (vervolg)

**BETALINGSBALANS: REGIONALE
VERDELING**
Netto geïdentificeerde kapitaalbewegings

R miljoene

Table II (continued)

**BALANCE OF PAYMENTS: REGIONAL
CLASSIFICATION**
Net identified capital movements

R millions

1971*

	Europa/Europe								Groot-totaal Grand total	Direct investment
	E.E.G. E.E.C.	Ander Other	Totaal Total	Amerika America	Asie Asia	Afrika Africa	Oseanie Oceania	Nie toegedeel nie Un- allocated		
Regstreekse belegging	123	8	131	121	-4	6	5	-2	257	Direct investment
Langtermyn	41	-6	35	77	-1	-4	1	-	108	Long-term
Korttermyn	82	14	96	44	-3	10	4	-2	149	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	21	3	24	5	-	6	1	-	36	Central government and banking sector
Langtermyn	8	-	8	2	-	-	-	-	10	Long-term
Korttermyn	13	3	16	3	-	6	1	-	26	Short-term
Private sektor	102	5	107	116	-4	-	4	-2	221	Private sector
Langtermyn	33	-6	27	75	-1	-4	1	-	98	Long-term
Korttermyn	69	11	80	41	-3	4	3	-2	123	Short-term
Onregstreekse belegging	241	80	321	69	46	-10	-	25	451	Non-direct investment
Langtermyn	222	-7	215	72	38	-11	-1	16	329	Long-term
Korttermyn	19	87	106	-3	8	1	1	9	122	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	19	67	86	42	34	-3	1	-	160	Central government and banking sector
Langtermyn	46	-16	30	41	35	-5	-	-	101	Long-term
Korttermyn	-27	83	56	1	-1	2	1	-	59	Short-term
Private sektor	222	13	235	27	12	-7	-1	25	291	Private sector
Langtermyn	176	9	185	31	3	-6	-1	16	228	Long-term
Korttermyn	46	4	50	-4	9	-1	-	9	63	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	364	88	452	190	42	-4	5	23	708	Total net identified capital movements
Langtermyn	263	-13	250	149	37	-15	-	16	437	Long-term
Korttermyn	101	101	202	41	5	11	5	7	271	Short-term

1972*

	59	-3	56	29	-32	2	-12	6	49	Direct investment
Regstreekse belegging	59	-3	56	29	-32	2	-12	6	49	Direct investment
Langtermyn	63	17	80	30	1	-5	-	7	113	Long-term
Korttermyn	-4	-20	-24	-1	-33	7	-12	-1	-64	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	12	3	15	3	1	9	-1	-	27	Central government and banking sector
Langtermyn	-2	-1	-3	-	-	1	-	-	-2	Long-term
Korttermyn	14	4	18	3	1	8	-1	-	29	Short-term
Private sektor	47	-6	41	26	-33	-7	-11	6	22	Private sector
Langtermyn	65	18	83	30	1	-6	-	7	115	Long-term
Korttermyn	-18	-24	-42	-4	-34	-1	-11	-1	-93	Short-term
Onregstreekse belegging	435	-87	348	19	52	-1	-	-8	410	Non-direct investment
Langtermyn	455	12	467	-15	27	-4	-	1	476	Long-term
Korttermyn	-20	-99	-119	34	25	3	-	-9	-66	Short-term
Sentrale regering en bank-sektor	130	-92	38	6	27	-8	1	-	64	Central government and banking sector
Langtermyn	108	-9	99	-18	27	-10	-	-	98	Long-term
Korttermyn	22	-83	-61	24	-	2	1	-	-34	Short-term
Private sektor	305	5	310	13	25	7	-1	-8	346	Private sector
Langtermyn	347	21	368	3	-	6	-	1	378	Long-term
Korttermyn	-42	-16	-58	10	25	1	-1	-9	-32	Short-term
Totale netto geïdentificeerde kapitaalbewegings	494	-90	404	48	20	1	-12	-2	459	Total net identified capital movements
Langtermyn	518	29	547	15	28	-9	-	8	589	Long-term
Korttermyn	-24	-119	-143	33	-8	10	-12	-10	-130	Short-term

'n Regionale indeling van Suid-Afrika se betalingsbalans, 1957 tot 1972*

deur E. J. van der Merwe en D. P. du Plessis

Inleiding

Die doel van hierdie artikel is om 'n regionale indeling van Suid-Afrika se betalingsbalans vir die tydperk 1957 tot 1972 te verskaf, om kortlik die groei van sekere belangrike komponente van die betalingsbalans en strukturele veranderings oor hierdie tydperk te bespreek, om te verduidelik hoe die regionale syfers aangewend kan word om die effektiewe appresiasijsie of depresiasijsie van die rand te bepaal, en om die veranderings wat vanaf Oktober 1967 in die effektiewe wisselkoers van die rand voorgekom het, aan te toon.

Die aanvang van die tydperk waarvoor die regionale indeling gemaak word, nl. 1957, is genoodsaak deur die beskikbaarheid van gegewens. 'n Indeling volgens land van die meeste betalingsbalansposte kon slegs gemaak word nadat die resultate van die eerste Sensus van Buitelandse Transaksies, Laste en Bates, wat in 1956 opgeneem is, beskikbaar gekom het. Die afbakening van gebiede vir die doeleindes van 'n indeling van die betalingsbalans kan natuurlik op verskeie beginsels gebaseer word. Gebiede kan byvoorbeeld afgabaken word op basis van die stadium van ontwikkeling van Suid-Afrika se handelsvennote, of sekere spesifieke gebiede kan onderskei word, soos die Sterlinggebied of die Europese Ekonomiese Gemeenskap. Vir doeleindes van die ontleding van globale neigings in en die aanbieding van Suid-Afrika se betalingsbalans op 'n regionale grondslag, is betalingsbalanssyfers in hierdie artikel egter ingedeel volgens vernaamste handelsvennoot of -vennote en volgens vasteland.

Regionale betalingsbalanssyfers kan vir verskillende doeleindes aangewend word en is in die besonder belangrik vir ontledings van internasionale transaksies en hul verband met ontwikkelings in spesifieke buitelandse markte. 'n Regionale indeling bring die betrekkinge tussen 'n land se volkshuishouding en dié van buitelandse lande of gebiede aan die lig en is onontbeerlik as 'n hulpmiddel in die bepaling van ekonomiese beleid, in die besonder wisselkoersbeleid. In die volgende afdelings sal die verskillende beginsels wat by regionale indelings betrokke is en dié wat in hierdie artikel gebruik word, eerstens bespreek word. Dit word gevvolg deur 'n kort beskrywing van die groei van die belangrikste komponente van die betalingsbalans en 'n ontleding van die strukturele veranderings wat in Suid-Afrika se internasionale transaksies met individuele buitelandse lande of gebiede plaasgevind het. Bo en behalwe hierdie meer algemene gebruik sal verduidelik word hoe die regionale indeling aange-

wend word by die bepaling van die effektiewe depresiasijsie of appresiasijsie van die rand teenoor alle ander geldeenheide. Die laaste twee afdelings van hierdie artikel het derhalwe betrekking op die effektiewe depresiasijsie of appresiasijsie van die rand gedurende die laaste vyf tot ses jaar – 'n tydperk waarin belangrike veranderings in die wisselkoers van die meeste lande, insluitende Suid-Afrika, voorgekom het.

Beginsels gebruik in die regionale indeling

In 'n regionale indeling van transaksies op die lopende rekening van die betalingsbalans van 'n land kan die transaksies ingedeel word of volgens die rigting van die vloeiinge van reële bronre (reële vloeiinge) of volgens die finansiële vereffeninge uit hoofde van sulke vloeiinge (finansiële vloeiinge). In 'n indeling volgens reële vloeiinge kan transaksies in goedere en dienste op hulle beurt weer verdeel word of volgens land van versending, d.w.s. volgens die rigting van verskeping, of volgens die land van verbruik of produksie. In 'n indeling wat op finansiële vloeiinge gebaseer is, word die transaksies in goedere en dienste ingedeel volgens die land of gebied wat die betaling ontvang of maak. In die derde uitgawe van die Internasionale Monetêre Fonds se *Balance of Payments Manual* is die klem in die regionale indeling van transaksies in goedere en dienste verskuif om die reële vloeiinge eerder as die finansiële vloeiinge te beklemtoon. Hier teenoor word transaksies op die kapitaalrekening ingedeel op basis van finansiële vloeiinge. Die spesifieke beginsels wat deur verskillende lande in regionale indelings van betalingsbalanssyfers toegepas word, hang in 'n groot mate af van die beskikbaarheid van statistiese gegewens.

In ooreenstemming met die *Balance of Payments Manual* is 'n indeling volgens reële vloeiinge sover as wat prakties moontlik is op die transaksies op die lopende rekening van Suid-Afrika se betalingsbalans toegepas. Soos in die geval van die meeste ander lande, kon een metode van indeling nie konsekwent t.o.v. alle transaksies in goedere en dienste toegepas word nie en die beginsels wat in werklikheid toegepas is moes derhalwe volgens die beskikbaarheid van gegewens gevariëer word. In die regionale indeling van Suid-Afrika se buitelandse handelsstatistiek deur die Departement van Doeane en Aksyns word goedere-invoere sover as moontlik ingedeel volgens die land of gebied van herkoms. Waar besonderhede omtrent die herkoms van goedere nie beskikbaar is nie, word invoere aan die land of gebied van verskeping toege-deel. Goedere-uitvoere word ingedeel volgens die land van uiteindelike bestemming vir sover dit op die tydstip van verskeping vasgestel kan word. Waar die uiteindelike bestemming van goedere nie bekend is nie, word die goedere ingedeel volgens die land of gebied wat op die klaringsbrief getoon word.

*Hierdie artikel is gedeeltelik gebaseer op syfers wat deur W. Brummerhoff bereken is vir sy ongepubliseerde M.Com-verhandeling getiteld „*Die Buitelandse Gebiedsverdeling van die Suid-Afrikaanse Betalingsbalans, 1957-1970*“, Universiteit van Suid-Afrika, Pretoria, Januarie 1973.

Dieselfde procedures is gevolg by die aansuiwering van hierdie handelsyfers vir betalingsbalansdoleindes. Insgelyks is onsigbare ontvangste en betalings, waar moontlik ingedeel volgens die beginsel van reële vloeiinge na die land of gebied van produksie of verbruik. 'n Regionale indeling van die netto goudproduksie was nie moontlik nie aangesien inligting oor die land van inwoning van die uiteindelike kopers van goud op die private mark nie beskikbaar is nie en hierdie syfers is onder die pos "nie toegedeel nie" ingesluit. Op dieselfde manier kan die netto verandering in die goudreserwes, wat 'n deel van die netto goudproduksie uitmaak, nie aan enige besondere land of gebied toegedeel word nie. Transaksies op die kapitaalrekening van Suid-Afrika se betalingsbalans is ingedeel volgens die benadering van finansiële vloeiinge.

In die geval waar 'n regionale betalingsbalans gebaseer is op 'n klassifikasie volgens reële vloeiinge vir transaksies op die lopende rekening en op finansiële vloeiinge vir transaksies op die kapitaalrekening, sal die bilaterale betalingsbalansstate nie balanseer nie, en wel om twee redes. Ten eerste is dit moontlik dat die rigting van die reële vloeiinge nie met dié van die finansiële vereffeninge saamval nie en aansuiwerings is derhalwe nodig om die transaksies op die lopende rekening om te skakel vanaf 'n reële vloeiinge- na 'n finansiële vloeiinge-basis. Ten tweede sal die betalingsbalansstate met individuele lande of gebiede nie balanseer nie, selfs indien die lopende rekeningtransaksies na 'n finansiële vloeiinge-basis omgeskakel is, indien multilaterale vereffeninge plaasgevind het. Vir doeleindes van ontleding is dit egter nie so belangrik dat elke bilaterale staat klop nie. Die klem moet eerder val op 'n regionale indeling waaruit die rigting van internationale transaksies op die mees betekenisvolle wyse ontleed kan word. Bowendien is die inligting wat vereis word om die genoemde twee aansuiwerings te maak, gewoonlik nie beskikbaar nie.

In die regionale indeling van Suid-Afrika se betalingsbalans is hierdie aansuiwerings derhalwe nie gemaak nie en die regionale indeling word nie aangebied in die vorm van 'n volledige betalingsbalans nie. Tabel I van die statistiese bylaag* toon die regionale indeling van die vernaamste komponente van die lopende rekening, terwyl tabel II slegs 'n indeling volgens gebied van netto geïdentifiseerde kapitaalbewegings toon. Veranderings in die goud- en ander buitelandse reserwes, aansuiwerings om transaksies op die lopende rekening vanaf reële na finansiële vloeiinge om te skakel, multilaterale vereffeninge en netto foute en onaangetekende transaksies word derhalwe nie in die regionale aanbieding ingesluit nie.

In tabel I word die komponente van die lopende rekening volgens Suid-Afrika se vernaamste handelsvennote ingedeel terwyl die geïdentifiseerde kapitaal-

bewegings in tabel II slegs volgens vasteland aangegee word. 'n Meer samevattende benadering is in tabel II gevolg omdat daar minder regverdiging vir 'n gedetailleerde regionale indeling van netto kapitaalbewegings is. Verdere probleme word by die indeling van kapitaalbewegings volgens spesifieke lande teegekom, met die gevolg dat die gegewens minder betroubaar is. Waar groot organisasies en die sentrale regering van Suid-Afrika byvoorbeeld geld op die geld- en kapitaalmarkte in Wes-Europa leen, mag die intekenaars op hierdie lenings inwoners van verskillende lande wees sonder dat die Suid-Afrikaanse lener hiervan bewus is.

Om strukturele veranderings in die transaksies op die lopende rekening van Suid-Afrika met die res van die wêreld te ontleed, word die syfers gerieflikshalwe in vier tydperke onderverdeel, naamlik 1957-1961, 1962-1966, 1967-1971 en 1972. Die jaar 1972 word afsonderlik getoon, omdat die omstandighede in daardie jaar aansienlik verander het van dié wat in die voorafgaande jare gegeld het, veral as gevolg van die devaluasie van die rand teen die einde van 1971. Hierteenoor word slegs twee tydperke onderskei wanneer die regionale indeling van netto kapitaalbewegings bespreek word, naamlik 1957-1964 en 1965-1972. Hierdie tydperke word van mekaar onderskei omdat Suid-Afrika gedurende die eerste tydperk hoofsaaklik 'n uitvloeiing van buitelandse kapitaal ondervind het, terwyl 'n netto invloeiing van kapitaal vanaf 1965 vir elke daaropvolgende jaar aangeteken is.

Saldo op lopende rekening

Suid-Afrika se saldo op lopende rekening het gedurende die jare 1957 tot 1972 aansienlik van jaar tot jaar geskommel. Hierdie skommelings was in 'n groot mate afhanglik van die koers van toename in binne-landse besteding. Indien die netto goudproduksie van die lopende rekening uitgesluit word, toon die saldo op hierdie rekening altyd 'n tekort. Verder het hierdie tekorte vanaf 1965, toe die koers van toename in binnelandse besteding versnel het, aanmerklik toege-neeem voordat dit in 1972, na die herskikking van wisselkoerse teen die einde van die voorafgaande jaar, aansienlik afgeneem het. Soos verwag kan word indien die netto goudproduksie nie aan spesifieke lande toegedeel word nie, het Suid-Afrika teenoor nagenoeg al die gebiede wat onderskei word, 'n tekort getoon. Die grootste tekorte is aangeteken teenoor die meer geïndustrialiseerde lande in Europa en die V.S.A. wat 'n belangrike gedeelte van die intermediêre en kapitaalgoedere, 'n groot gedeelte van die fondse, en skeepvaart- en ander dienste voorsien wat deur Suid-Afrika benodig word. In ooreenstemming met die totale tekort op lopende rekening uitgesonderd die netto goudproduksie, het die tekorte teenoor hierdie gebiede ook vanaf 1965 aansienlik versleg, voordat dit in 1972 weer verbeter het.

*Tabelle I en II verskyn op bladsye 26 tot 41.

Tabel 1. Gemiddelde jaarlikse saldo op lopende rekening

R miljoene

	1957- 1961	1962- 1966	1967- 1971	1972	1957- 1972
Europa	-269	-419	-788	-733	-507
E.E.G.	-232	-356	-676	-649	-436
Verenigde Koninkryk	-156	-221	-260	-248	-215
Duitsland, Bondsrepubliek	-75	-112	-255	-321	-158
Ander E.E.G.-lande	-1	-23	-161	-80	-63
Ander Wes-Europese lande	-40	-60	-109	-81	-70
Ander Europese lande	3	-3	-3	-3	-1
Amerika	-212	-265	-425	-369	-305
V.S.A.	-171	-218	-379	-353	-262
Ander Amerikaanse lande.	-41	-47	-46	-16	-43
Asië	-96	-105	-209	-215	-142
Japan	-6	5	-29	-27	-11
Ander Asiatiese lande	-90	-110	-180	-188	-131
Afrika	136	117	214	228	160
Oseanië	-3	-20	-52	-65	-28
Totaal, uitgesonderd die netto goudproduksie . . .	-444	-692	-1260	-1154	-822
Netto goudproduksie	496	720	832	1161	713
Totaal	52	28	-428	7	-109

Dit is egter interessant om daarop te let dat Suid-Afrika teenoor die lande in Afrika gedurende die tydperk onder beskouing 'n oorskot op lopende rekening, uitgesonderd die netto goudproduksie, gehad het, en dat hierdie oorskot vanaf 1968 na 'n aansienlike hoërvlak verskuif het. As ekonomiese die mees ontwikkelde land in Afrika, voorsien Suid-Afrika meer gesofistikeerde fabrikate aan Afrika-lande. Aan die ander kant is die invoere vanaf Afrika-lande relatief laag, aangesien die meeste van die landbou- en mynbouprodukte wat deur Afrika-lande, en meer in die besonder deur die lande in Suidelike Afrika, uitgevoer word, plaaslik in Suid-Afrika geproduceer word. Die saldo op lopende rekening, uitgesonderd die netto goudproduksie, met Japan het tot 1969 tussen klein negatiewe en positiewe waardes gewissel, en toe na 'n redelike groot tekort verander voordat dit in 1972 aansienlik verbeter het.

Groeikoers van die transaksies op lopende rekening

Die groeikoers van Suid-Afrika se uitvoere van goedere en dienste is baie afhanglik van ekonomiese toestande wat deur die land se vernaamste handelsvennote

ondervind word, binnelandse klimaatstoestande en pryse op internasionale kommoditeitsmarkte, aangesien 'n groot gedeelte van goedere-uitvoere uit primêre produkte bestaan. Uit die gegewens in tabel 2 is dit duidelik dat die uitvoere van goedere en dienste gedurende die tydperk 1957-1961 teen 'n lae koers toegegaan het, hoofsaaklik vanweë swak pryse op internasionale kommoditeitsmarkte. Gedurende die daaropvolgende vyf jaar het die gemiddelde koers van toename in die uitvoere van goedere en dienste versnel en daarna, in die tydperk 1967-1971, slegs 'n geringe verbetering getoon, ten spyte van die sluiting van die Suezkanaal wat 'n groot toename in die ontvangste vir dienste wat aan buitelanders gelewer is tot gevolg gehad het. Die teleurstellende toename gedurende laasgenoemde tydperk kan hoofsaaklik toegeskryf word aan die swak prestasie van uitvoere, wat op sy beurt weer die gevolg was van 'n afname in uitvoere van landbouprodukte gedurende 1969, gevolg deur swak pryse op internasionale kommoditeitsmarkte wat die beter landbou-uitvoere gedurende 1970 en 1971 geneutraliseer het. Die herskikking van wisselkoerse in Desember 1971 gepaardgaande met gunstige pryse op internasionale kommoditeitsmarkte en betreklik goeie landbou-oeste, het in 1972 'n toename van 34,4 persent in die uitvoere van goedere en dienste tot gevolg gehad.

Op 'n regionale basis, het groot skommelinge in die gemiddelde jaarlikse koers van toename in uitvoere van goedere en dienste na individuele lande of gebiede voorgekom. Gedurende die jare 1957 tot 1972 het uitvoere na Japan teen 'n gemiddelde jaarlikse koers van nie minder nie as 18,3 persent toegeneem, hoofsaaklik vanweë 'n aansienlike toename in die uitvoere van grondstowwe na hierdie land. Die uitvoere van goedere en dienste na ander Asiatiese lande en Amerikaanse lande uitgesonderd die V.S.A. het ook teen baie hoë jaarlikse koerse toegeneem, veral gedurende die tydperk 1967-1971. Die gemiddelde jaarlikse koerse van toename in die uitvoer van goedere en dienste na die Bondsrepubliek Duitsland, Europese lande uitgesonderd die E.E.G., en die V.S.A., was ook bo die gemiddelde jaarlikse groeikoers in die totale uitvoere van Suid-Afrika gedurende die jare 1957 tot 1972, terwyl die gemiddelde jaarlikse koerse van toename in uitvoere na Afrika-lande, die Verenigde Koninkryk en E.E.G.-lande laer as die gemiddelde van die totaal was. Groot skommelings het ook voorgekom in die gemiddelde jaarlikse koerse van toename in uitvoere na die onderskeie gebiede gedurende die verskillende tydperke wat in tabel 2 onderskei word, hoofsaaklik vanweë die samestelling van die uitvoere na en ekonomiese toestande in die gebiede. Na die herskikking van wisselkoerse teen die einde van 1971 en as gevolg van gunstige pryse op internasionale kommoditeitsmarkte is groot toenames gedurende 1972 aangeteken in die uitvoer na alle gebiede en meer in die besonder in dié na die E.E.G.-lande, uit-

gesonderd die Verenigde Koninkryk en die Bondsrepubliek Duitsland, ander Europese lande en die V.S.A.

Alhoewel die gemiddelde jaarlikse groeikoers van die invoere van goedere en dienste vanaf 1957 tot 1972 dieselfde was as dié van uitvoere, het die koers van toename in invoere gedurende die tydperk 1957 tot 1971 dié van invoere oorskry. In 1972 het invoere egter slegs met 0,7 persent toegeneem, wat aansien-

Tabel 2. Gemiddelde jaarlikse persentasiegroei in die uitvoer en invoer van goedere en dienste

	1957- 1961	1962- 1966	1967- 1971	1972	1957- 1972
UITVOERE NA:					
Europa	0,3	4,6	5,3	47,2	6,1
E.E.G.	0,3	4,9	4,6	45,2	5,8
Verenigde Koninkryk . . .	1,6	3,2	6,0	34,4	5,5
Duitsland, Bonds- republiek . . .	-1,5	10,7	9,4	30,8	8,0
Ander E.E.G.- lande	-2,4	7,0	-1,1	89,7	5,6
Ander Europese lande	0,5	0,8	13,4	66,3	8,3
Amerika	4,3	14,4	0,5	48,2	8,8
V.S.A.	2,8	17,1	-3,1	53,4	8,2
Ander Ameri- kaanse lande . .	10,1	3,0	16,0	34,4	11,1
Asië	10,8	6,7	21,9	37,4	14,6
Japan	25,2	7,1	18,1	41,4	18,3
Ander Asiatiese lande	-6,2	5,9	30,0	31,1	11,4
Afrika	—	6,2	6,8	7,8	4,8
Oseanië	8,5	-4,9	10,4	34,8	6,0
Totaal	1,2	6,2	6,8	34,4	6,7

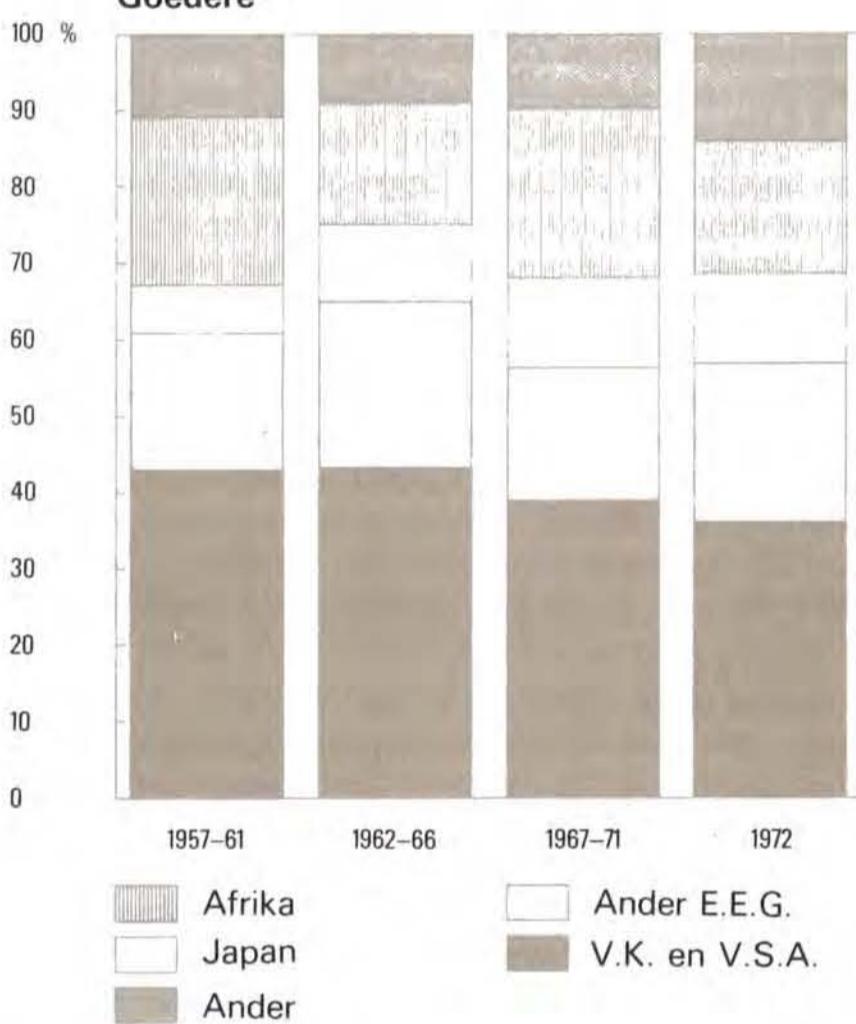
INVOERE VANAF:

	-0,8	9,2	11,9	1,3	6,8
Europa	-0,9	9,0	11,7	1,2	6,6
E.E.G.	-2,9	8,4	8,3	1,8	4,8
Verenigde Koninkryk . . .	5,4	11,0	23,0	-15,4	11,2
Duitsland, Bonds- republiek . . .	1,5	9,1	8,6	28,7	8,1
Ander E.E.G.- lande	—	11,2	13,4	2,1	8,2
Ander Europese lande	-3,1	10,5	7,4	-0,6	5,0
V.S.A.	-3,9	11,5	8,3	-1,6	5,3
Ander Ameri- kaanse lande . .	0,9	6,2	2,4	6,6	3,5
Asië	-3,7	8,1	24,0	-4,9	8,7
Japan	0,6	19,4	27,0	-7,2	14,5
Ander Asiatiese lande	-5,0	2,8	21,5	-2,9	6,0
Afrika	2,3	8,2	6,0	8,7	5,9
Oseanië	22,8	20,7	7,8	1,1	15,3
Totaal	-1,0	9,5	11,7	0,7	6,7

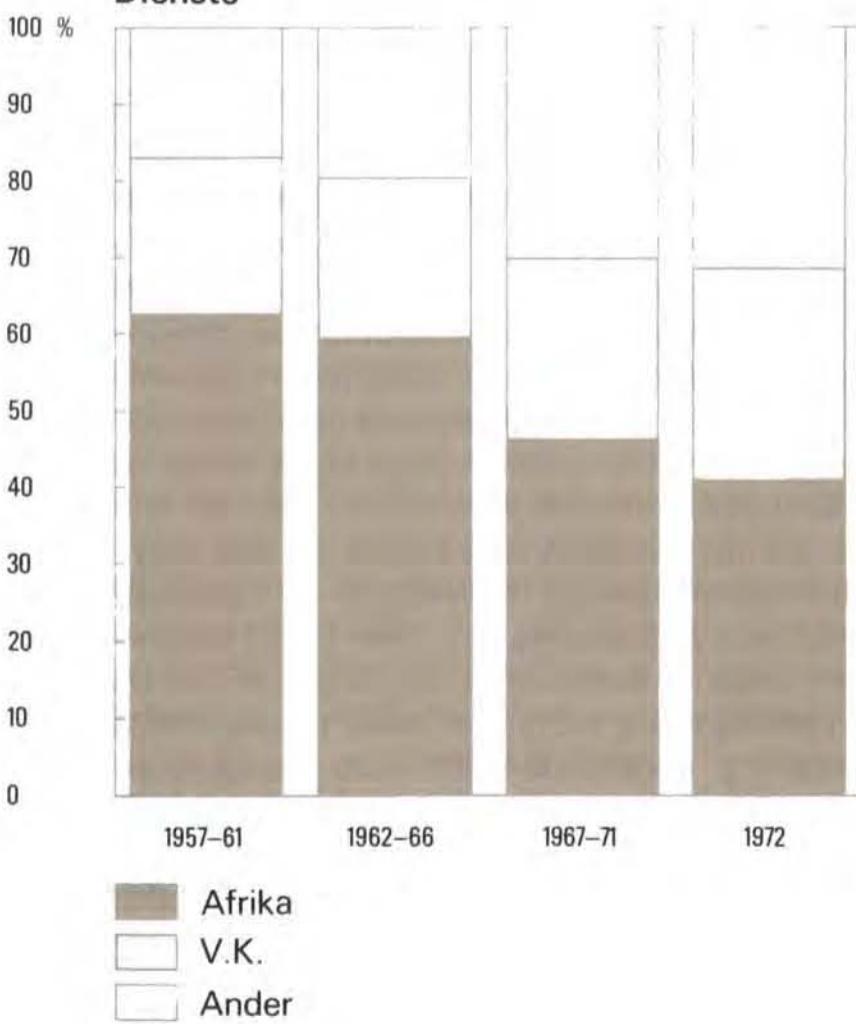
Grafiek 1

Persentasieverdeling van uitvoere van goedere en dienste volgens land of gebied

Goedere

Dienste

lik minder was as die toename van uitvoere ten spyte van die feit dat die pryse van ingevoerde goedere en dienste, ná die herskikking van wisselkoerse in Desember 1971, in terme van rand aansienlik gestyg het. Die stadige groeikoers van die binnelandse ekonomiese bedrywigheid was hoofsaaklik vir hierdie afname in die groeikoers van invoere verantwoordelik.

Soos in die geval van uitvoere, het die gemiddelde jaarlike groeikoers in invoere van goedere en dienste ook aansienlik van gebied tot gebied verskil. Uitsonderlike groot toenames is vanaf 1957 tot 1972 in die invoere van Oseanië, Japan en die Bondsrepubliek Duitsland aangeteken, terwyl die jaarlike koerse van toename in invoere vanaf die E.E.G.-lande, uitgesonderd die Verenigde Koninkryk, en ander Europese lande ook hoër was as die gemiddelde vir die totaal oor dieselfde tydperk. In die besonder het invoere vanaf die Verenigde Koninkryk en Amerikaanse lande uitgesonderd die V.S.A., vanaf 1957 tot 1972 teen baie lae gemiddelde jaarlike koerse toegeneem. Dit is ook interessant om daarop te let dat die invoere vanaf die Bondsrepubliek Duitsland in 1972 met nie minder nie as 15,4 persent afgeneem het, terwyl dié vanaf die ander E.E.G.-lande uitgesonderd die Verenigde Koninkryk in dieselfde jaar aansienlik met 28,7 persent gestyg het.

Die struktuur van transaksies op die lopende rekening

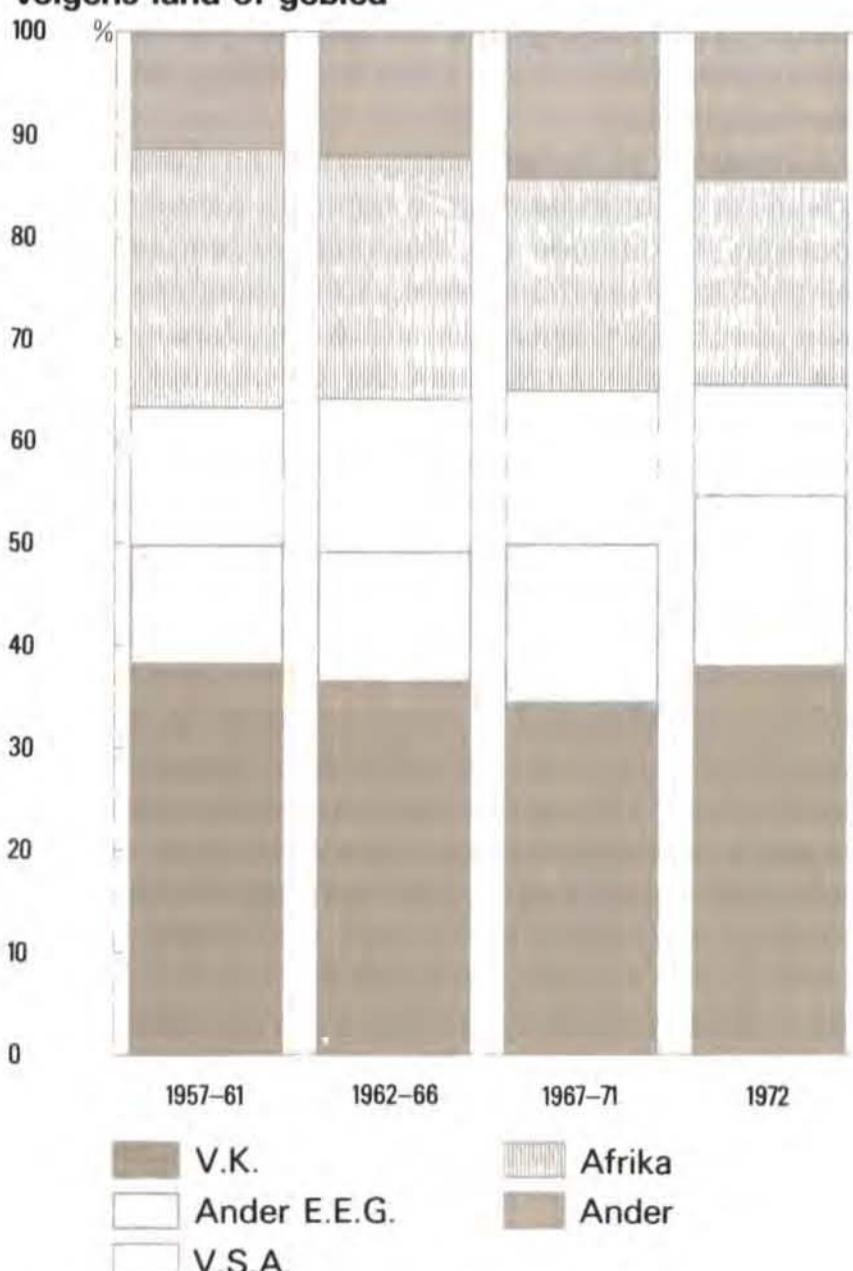
Suid-Afrika se lopende internasionale transaksies word met 'n beperkte aantal lande aangegaan. Hierdie konsentrasie kan in die eerste plek toegeskryf word aan die stadium van ekonomiese ontwikkeling van die land en in die tweede plek aan sy geografiese ligging in Afrika. As 'n ontwikkelende volkshuishouding met groot minerale hulpbronne, voorsien Suid-Afrika hoofsaaklik grondstowwe aan die meer geïndustrialiseerde lande van die wêreld en voer intermediêre en kapitaalgoedere van hulle af in. Hierdie lande voorsien ook kapitaal, tegniese kennis, finansiële dienste en verskepingsfasilitate, wat vir die ontwikkeling van die Suid-Afrikaanse ekonomie noodsaaklik is. Daarbenedwens is hulle ook aantreklike toeristesentrums vir Suid-Afrikaanse inwoners. Hierteenoor voorsien Suid-Afrika, as die mees ontwikkelde ekonomie in Afrika, vervaardigde goedere aan die lande in Suidelike Afrika terwyl hy ook werkgeleentheid verskaf aan 'n groot gedeelte van die oorskot arbeid wat in daardie lande beskikbaar is.

Soos in grafiek 1 getoon word, het goedere-uitvoere na die nege E.E.G.-lande, die V.S.A. en Japan bykans twee-derdes van Suid-Afrika se totale goedere-uitvoere gedurende die tydperk onder beskouing bedra. Indien die uitvoere na lande in Afrika by dié na die boegenoemde lande bygetel word, maak hierdie totaal bykans 90 persent van Suid-Afrika se goedere-uitvoere gedurende die betrokke tydperk uit. Belangrike veranderings het egter gedurende die afgelope sestien jaar in die relatiewe belangrikheid van die onderskeie

gebiede as kopers van Suid-Afrikaanse goedere plaas gevind. Die Verenigde Koninkryk en die V.S.A. het aansienlik veld verloor, veral teenoor Japan en die ander E.E.G.-lande, wat toegeskryf kan word aan die relatief hoë groeikoerse wat in laasgenoemde gebiede ondervind is.

Ontvangste vir dienste vanaf die res van die wêreld is ook in hoë mate in individuele gebiede gekonsentreer. Gedurende die tydperk onder beskouing was Afrika-lande en die Verenigde Koninkryk vir tussen 70 en 80 persent van Suid-Afrika se totale ontvangste vir dienste vanaf die res van die wêreld verantwoordelik. Die groot persentasie-aandeel van Afrika-lande kan hoofsaaklik toegeskryf word aan dividende wat op beleggings ontvang is, besteding deur toeriste vanaf naburige lande, en plaaslike besteding deur trekkarbeiders uit hul verdienstes in Suid-Afrika. Ontvangste vir dienste vanaf die Verenigde Koninkryk het hoofsaaklik uit voorrade aangekoop deur Britse skepe, ander hawe-uitgawes en versekerings, uitgesonderd dié op goedere, bestaan. Gedurende die afgelope sestien jaar het die relatiewe aandeel van Afrika-lande in Suid-Afrika se ontvangste vir dienste skerp gedaal

Grafiek 2
Persentasieverdeling van betalings vir dienste volgens land of gebied

Tabel 3. Persentasieverdeling van goedere-invoere volgens land of gebied

	1957-1961	1962-1966	1967-1971	1972	1957-1972
Europa	55,4	55,8	54,4	52,4	54,8
E.E.G.	49,9	50,2	48,5	46,3	49,0
Verenigde Koninkryk	30,9	29,0	23,5	20,6	26,2
Duitsland, Bondsrepubliek	9,9	10,6	13,7	14,6	12,2
Ander E.E.G.-lande	9,1	10,6	11,3	11,1	10,6
Ander Europese lande	5,5	5,6	5,9	6,1	5,8
Amerika	22,4	21,9	19,9	19,3	20,9
V.S.A.	18,1	17,9	16,8	16,6	17,4
Ander Amerikaanse lande	4,3	4,0	3,1	2,7	3,5
Asië	13,8	13,5	17,3	19,6	15,8
Japan	3,2	5,0	8,2	9,5	6,5
Ander Asiatische lande	10,6	8,5	9,1	10,1	9,3
Afrika	7,3	7,0	6,0	6,0	6,5
Oseanië	1,1	1,8	2,4	2,7	2,0
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

terwyl dié van bykans al die ander gebiede dienooreenkomsstige stygings getoon het, wat op 'n effens groter diversifikasie in die gebiedsverdeling van hierdie ontvangste duï.

Suid-Afrika se invoere van goedere en dienste word ook in 'n groot mate deur 'n beperkte aantal gebiede voorsien. Gedurende die afgelope sestien jaar is gemiddeld meer as 70 persent van die goedere-invoere deur die E.E.G.-lande, die V.S.A. en Japan verskaf. Die persentasie-aandeel van die Verenigde Koninkryk en die V.S.A. het egter voortdurend gedaal, terwyl dié van veral die Bondsrepubliek Duitsland, Japan en die ander E.E.G.-lande gestyg het. Die persentasie-aandeel van die Afrika-lande het, gedurende die tydperk onder beskouing, ook 'n dalende neiging getoon.

Op soortgelyke wyse is meer as 60 persent van die totale betalings vir dienste wat deur buitelanders gelewer is, aan die E.E.G.-lande en die V.S.A. gemaak. Hierdie betalings het hoofsaaklik bestaan uit rente- en dividendbetalings op kapitaal wat deur hierdie lande voorsien is, skeepsvrag op goedere-invoere, toeriste-besteding en betalings vir versekeringsdienste. Indien betalings aan Afrika-lande, wat hoofsaaklik uit vergoeding van trekarbeiders bestaan, by die aandeel van bogenoemde lande getel word, was hierdie lande gesamentlik vir meer as 85 persent van betalings vir dienste aan nie-inwoners verantwoordelik. Dit is ook interessant om daarop te let dat die relatiewe belangrikheid van die Verenigde Koninkryk en Afrika-lande gedurende die afgelope sestien jaar afgeneem het, terwyl die persentasie-aandeel van die ander E.E.G.-lande en die V.S.A. toegeneem het.

Netto oordragte

Suid-Afrika was 'n netto ontvanger van oordragte vanaf die res van die wêreld en dit het gedurende die afgelope sestien jaar gemiddeld 'n stygende neiging getoon. Soos in tabel 4 getoon word was netto oordragontvangste hoofsaaklik vanuit die Verenigde Koninkryk en die V.S.A. afkomstig, en wel in die vorm van fondse oorgeplaas deur immigrante, erflatings, buitelandse aandeelhouersbelasting en belastingontvangste op rente betaal aan buitelanders. Oordragbetalings aan Afrika-lande het oordragontvangste vanaf hierdie lande oorskry, hoofsaaklik vanweë die bedrag aan belasting betaal op dividend- en rente-ontvangste vanaf hierdie lande.

Tabel 4. Gemiddelde jaarlikse netto oordragte volgens land of gebied (ontvangste + of betalings -)

R miljoene

	1957-1961	1962-1966	1967-1971	1972	1957-1972
Verenigde Koninkryk	9	18	42	47	25
V.S.A.	5	5	10	12	7
Afrika	-7	-7	-8	-13	-8
Ander	—	3	9	16	5
Totaal	7	19	53	62	29

Netto kapitaalbewegings

Soos die meeste ander ontwikkelende lande, is Suid-Afrika oor die algemeen 'n netto invoerder van kapitaal vanaf die res van die wêreld. Gewoonlik is die fondse wat op die binnelandse kapitaalmark beskikbaar is onvoldoende, veral gedurende tydperke van vinnige ekonomiese groei. Verder bevorder valutabeheerraatreëls, wat volgens die beginsel van nie-diskriminasie tussen lande of gebiede toegepas word, in die geval van buitelandsbeheerde maatskappye ook buitelandse bo binnelandse financiering. Vanweë die beperkte fondse wat op die binnelandse kapitaalmark beskikbaar is, word vooraf goedkeuring deur die valutabeheerowerhede vereis vir beleggings deur Suid-Afrikaanse inwoners in die buiteland. Afhangende van die vlak van die goud- en ander buitelandse reserwes, die doel van die belegging en die uitvoermoontlikhede wat daarmee gepaard gaan, kan die uitvoer van kapitaal gunstig deur hierdie owerhede oorweeg word. Gevolglik word aandele- en leningskapitaal en, in 'n mindere mate, korttermynkapitaal wat deur Suid-Afrikaanse ondernemings benodig word, gewoonlik vanaf die meer gesofistikeerde finansiële sentrums van Wes-Europa en die V.S.A. verkry. Die E.E.G.-lande in die besonder, het 'n rol van toenemende belangrikheid in die voorsiening van ontwikkelingskapitaal aan Suid-Afrika gespeel. Soos hierbo aangedui, kan daar in 'n bespreking van die netto geïdentifiseerde kapitaalbewegings van Suid-Afrika, breedweg twee tydperke onderskei word. Gedurende die tydperk 1957-1964

Tabel 5. Gemiddelde jaarlikse netto geïdentifiseerde kapitaalbewegings volgens gebied (invloeiing + of uitvloeiing -)

R miljoene

	1957-1964	1965-1972	1957-1972
Europa	-38	254	108
E.E.G.	-37	247	105
Ander Europa ..	-1	7	3
Amerika	-12	54	21
Asië	-2	15	6
Afrika	-9	3	-3
Oseanië	1	1	1
Nie toegedeel nie	—	2	1
Totaal	-60	329	134

is 'n gemiddelde jaarlikse netto kapitaaluitvloeiing ten bedrae van R60 miljoen aangeteken. In die besonder is 'n aansienlike uitvloeiing van kapitaal na die E.E.G.-lande in die vorm van langtermyn onregstreekse kapitaal, aangeteken grotendeels as gevolg van die verkoop van effekte wat op die Johannesburgse Effektebeurs genoteer is deur inwoners van daardie lande. Gedurende hierdie tydperk het daar egter gemiddeld 'n klein jaarlikse netto invloeiing van korttermynkapitaal vanaf die E.E.G.-lande voorgekom as gevolg van die stygende tendens van goedere-invoere vanaf hierdie lande. Soos in tabel 5 getoon word, het Suid-Afrika gedurende hierdie tydperk ook 'n netto uitvloeiing van kapitaal na Amerika ondervind as gevolg van 'n uitvloeiing van onregstreekse beleggingskapitaal. Die netto uitvloeiing van fondse na Afrika-lande is veroorsaak deur aandele-beleggings deur Suid-Afrikaanse inwoners in ondernemings in daardie lande.

Gedurende die tydperk 1965-1972 is 'n gemiddelde jaarlikse netto invloeiing van kapitaal ten bedrae van R329 miljoen aangeteken. Verskeie faktore het tot hierdie aansienlike invloeiing van fondse vanaf die buiteland bygedra, waaronder die toenemende vertroue in Suid-Afrika se ekonomiese en politieke stabilitet. Die hoë opbrengste wat op beleggings in Suid-Afrika verkry kon word het gedurende die begin van hierdie tydperk 'n aansienlike invloeiing vanveral regstreekse beleggingskapitaal teweeggebring. Verder is die binnelandse kapitaalmark tydens tydperke van vinnige ekonomiese groei nie in staat om in al die kapitaalbehoeftes van die land te voorsien nie sodat binnelandse fondse met buitelandse kapitaal aangevul moet word. Investering in die infrastruktuur van die land, wat by die land se behoeftes agtergeraak het, is in 'n aansienlike mate vanaf die buiteland gefinansier. Laastens het onsekerhede op internasionale monetêre gebied ook 'n taamlik groot invloeiing van buitelandse kapitaal veroorsaak.

Gemiddeld was ongeveer 75 persent van die netto invloeiing van kapitaal gedurende die tydperk 1965-1972 vanaf die E.E.G.-lande afkomstig, hoofsaaklik in die vorm van langtermyn onregstreekse belegging. Die groot invloeiing van kapitaal vanaf die E.E.G.-

lande kan toegeskryf word aan die feit dat hierdie lande, vanweë die snelle ontwikkeling van die euro-dollar-mark aansienlike fondse beskikbaar gehad het. Vanaf ongeveer 1958 het die V.S.A. se betalingsbalanstekorte in 'n toenemende mate dollars in die hande vanveral die inwoners van Europa geplaas. Alhoewel Suid-Afrika in vergelyking met die meer geïndustrialiseerde lande 'n klein lener in hierdie markte was, was die flotering van groot uitgifte van euro-obligasies, onder andere deur openbare korporasies, 'n belangrike bron van buitelandse kapitaal vir die land. Gedurende die afgelope agt jaar was Amerika ook 'n belangrike netto uitvoerder van kapitaal na Suid-Afrika. Gemiddeld het Amerika, hoofsaaklik in die vorm van regstreekse belegging in die private sektor, in meer as 15 persent van die buitelandse kapitaalbehoeftes van die land voorsien.

Berekening van die veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand

Een van die gebruikte van regionale betalingsbalans-gegewens is om veranderings in die effektiewe wisselkoers van 'n geldeenheid te bepaal. Sedert die Tweede Wêreldoorlog is die wisselkoers van die meeste geldeenhede in terme van 'n enkele waarde-eenheid of numeraire uitgedruk. Dit kan gedeeltelik aan die Internasionale Monetêre Fonds se Akte van Oprigting toegeskryf word, maar het ook voor die hand liggende gerieflikheidsvoordele. Vir analitiese doeleindes moet veranderings in die wisselkoers van 'n geldeenheid egter die veranderings in die verhouding tussen 'n betrokke geldeenheid en alle ander geldeenhede weerspieël. Hierna sal na veranderings in dié wisselkoers verwys word as veranderings in die effektiewe wisselkoers van 'n geldeenheid. In teenstelling dus met 'n verandering in die pariteit of vaste wisselkoers van 'n geldeenheid wat slegs veranderings in die waarde van die betrokke geldeenheid teenoor alle ander geldeenhede as gevolg van 'n verandering in sy eie waarde in terme van sy numeraire weerspieël, weerspieël veranderings in die effektiewe wisselkoers van 'n geldeenheid ook veranderings in die waardes van ander geldeenhede in terme van hulle numeraire.

Die effektiewe wisselkoers van 'n geldeenheid kan nie in absolute terme uitgedruk word nie en is slegs betekenisvol wanneer dit met die wisselkoers wat op 'n spesifieke tydstip of verwysingsdatum gegeld het, vergelyk word. Ten einde die veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand te bepaal is 31 Oktober 1967 as die verwysingsdatum gebruik, aangesien die eerste belangrike veranderings in wisselkoers in November van daardie jaar voorgekom het, nadat relatief stabiele toestande op internasionale monetêre gebied gedurende die vyftigerjare en die eerste gedeelte van die sestigerjare geheers het. Met hierdie datum as verwysingsdatum is veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand bereken as die

som van die geweegde veranderings in die wisselkoerse van die rand teenoor sekere uitgesoekte gelddeenhede.

Die keuse van die gewigte wat by die berekening van die veranderings in die effektiewe wisselkoers van 'n geldeenheid gebruik word, is afhanklik van die doelstellings van die ontleding. Indien dit die doelstelling is om 'n land se mededingingsposisie in die internasionale handel te bepaal, kan regionale handelsyfers van vervaardigde goedere gebruik word. Waar die doelstelling is om die invloed van veranderings in wisselkoerse op die goud- en ander buitelandse reserwes van 'n land te bepaal, kan 'n verdeling van internasionale transaksies volgens die geldeenheid wat in die buitelandse valutatransaksies gebruik word, meer gepas wees.

In hierdie artikel val die klem op die invloed van veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand op die lopende rekening van Suid-Afrika se betalingsbalans. Vir hierdie doel is die regionale syfers van transaksies op die lopende rekening, met inagneming van sekere aansuiwerings, as gewigte gebruik. Hierdie syfers moes aangesuiwer word om die regionale patroon van goedere wat in 'n spesifieke geldeenheid op internasionale markte verhandel word, in ag te neem. Vir hierdie soort transaksies sal die wisselkoers wat 'n invloed op die betalingsbalans van Suid-Afrika het, dié tussen die rand en die geldeenheid wat op die internasionale mark gebruik word, wees, en nie die wisselkoers tussen die rand en die geldeenheid van die koper of verkoper van die goedere nie. Gevolglik is die indeling van transaksies op lopende rekening

wat op die beginsel van reële vloeinge gebaseer is, aangesuiwer om meer gewig te verleen aan die land wie se geldeenheid op die internasionale mark gebruik is, en 'n kleiner gewig aan die aankoop- of verkooplande. Volgens hierdie beginsel is goud wat op die private mark vir dollars verkoop is, in totaal aan die V.S.A. toegewys ten einde die gewig van die wisselkoers van die rand teenoor die dollar te bepaal. In die meeste ander gevalle is die indeling van transaksies op lopende rekening op basis van reële vloeinge by die bepaling van die gewigte van die wisselkoerse van die rand teenoor die verskeie geldeenhede as toepaslik beskou. Selfs in die geval waar 'n transaksie tussen Suid-Afrika en 'n ander land gesluit word in die geldeenheid van 'n derde land, vervul die geldeenheid van die derde land slegs 'n intermediêre funksie en is die wisselkoers van die rand teenoor die geldeenheid van die kontrakterende land een van die bepalende faktore in die vasstelling van die prys.

By die berekening van die veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand gedurende 'n bepaalde jaar is regionale syfers vir daardie jaar by die vasstelling van die gewigte gebruik. Hierdie metode het die voordeel dat veranderings in die handelspatroon van Suid-Afrika by die bepaling van die effektiewe wisselkoers van die rand in berekening gebring word, en dat die mees toepaslike stel gewigte op 'n bepaalde tydstip gebruik word. Dit het ook duidelik uit die gevrees geblyk dat die persentasie-aandeel van die verskillende lande in Suid-Afrika se transaksies op lopende rekening nie van jaar tot jaar aansienlik skommel nie, en bykomende aansuiwerings om afwykings as gevolg van veranderings in die gewigte uit te skakel was dus nie nodig nie. Die gewigte wat volgens hierdie metode vir 1972 bereken is, word in tabel 6 getoon. Uit hierdie tabel blyk dat veranderings in die wisselkoerse van die rand teenoor die pond sterling en die V.S.A.-dollar 'n baie groot invloed op veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand het.

Om praktiese redes is die wisselkoerse van die rand teenoor slegs sekere uitgesoekte of gekose geldeenhede in die berekening van veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand gebruik. Die keuse is gebaseer op die persentasie-aandeel van elk van die gekose geldeenhede in Suid-Afrika se transaksies in goedere, dienste en oordragte met die res van die wêreld, en sluit vier-en-twintig geldeenhede van verskillende lande in. Die doel van hierdie artikel is om die veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand op bepaalde tydstippe te vergelyk met die verwysingsdatum. Gevolglik is middelkoerse soos op 'n bepaalde tydstip, in die berekenings gebruik. In 'n ontleding waar verskillende tydperke met mekaar vergelyk word, moet vanselfsprekend gemiddelde wisselkoerse vir die tydperke gebruik word.

Tabel 6. Gewigte gebruik in die berekening van veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand vir 1972

Geldeenheid	Gewig
Europese geldeenhede	45,7
E.E.G.-geldeenhede	41,1
Verenigde Koninkrykse pond	24,3
Wes-Duitse mark	8,0
Italiaanse lira	2,4
Franse frank	2,5
Belgiëse frank	1,6
Nederlandse gulden	1,9
Ander E.E.G.-geldeenhede	0,4
Switserse frank	1,4
Sweedse kroon	0,8
Ander Europese geldeenhede	2,4
Amerikaanse geldeenhede	27,3
V.S.A.-dollar	25,6
Kanadese dollar	0,9
Ander Amerikaanse geldeenhede	0,8
Afrika-geldeenhede	13,8
Asiatiese geldeenhede	11,7
Japannese yen	5,9
Ander Asiatiese geldeenhede	5,8
Oseaniëse geldeenhede	1,5
Totaal	100,0

Veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand

In die Reserwebank se *Jaarlikse Ekonomiese Verslag* van 1973 is die veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand, die wisselkoersbeleid wat gedurende die afgelope vyf jaar deur Suid-Afrika gevvolg is, en die invloed daarvan op die betalingsbalans en die ekonomie, in besonderhede bespreek. Gevolglik sal die bespreking in hierdie afdeling meer toegespits wees op veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand op 'n regionale basis en word daar slegs kortlik verwys na die redes vir en die invloed van veranderings in die wisselkoersbeleid van Suid-Afrika.

Soos in grafiek 3 getoon word, het die devaluasie van sterling in November 1967 'n appresiasie in die effektiewe wisselkoers van die rand van 5 persent bo sy peil soos op 31 Oktober 1967 veroorsaak. Alhoewel die Verenigde Koninkrykse pond met 14,3 persent in terme van goud gedevalueer is, het die wisselkoers van die rand teenoor die pond met meer as 16 persent bo die vlak van die verwysingsdatum gestyg. Die appresiasie van die rand teenoor die Wes-Europese geldeenheid uitgesonderd dié van die E.E.G.-lande het in daardie stadium byna 7 persent beloop en teenoor die geldeenhede van Asië uitgesonderd dié van Japan byna 6 persent bo die vlak aan die einde van Oktober 1967, aangesien sekere van hierdie geldeenhede, na die devaluasie-aankondiging deur die Verenigde Koninkryk, ook in verskillende mate gedevalueer is. Die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor geldeenhede van Afrika-lande het op ongeveer diezelfde vlak gebly, as gevolg van die feit dat Suid-Afrika se belangrikste handelsvennote op hierdie vasteland nie die devaluasie van die Verenigde Koninkryk gevvolg het nie.

Nieteenstaande pariteitsaanpassings deur verskeie lande gedurende die daaropvolgende drie jare, het die totale effektiewe wisselkoers van die rand tot die middel van 1971 ongeveer 5 persent bokant dié van die verwysingsdatum gebly. Op 'n regionale basis het die effektiewe wisselkoers van die rand egter effens teenoor die E.E.G.-geldeenheid, uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk, en ander Wes-Europese en Asiatische geldeenhede effens gedepresieer. Ná die aankondiging op 15 Augustus 1971 dat die V.S.A. nie langer bereid is om dollars in amptelike besit in goud- of ander reserwebates om te sit nie en die besluit van die vernaamste nywerheidslande om hulle geldeenhede te laat sweef, het die Suid-Afrikaanse owerhede besluit om vaste aankoop- en verkoopkoerse vir die rand in V.S.A.-dollars te kwoteer. Hierdie besluit het aanleiding gegee tot 'n depresiasie van die rand teenoor die geldeenhede van alle lande met uitsondering van Amerika en Oseanië, aangesien Australië en Nieu-Seeland in daardie stadium ook aan die V.S.A.-dollar gekoppel was. Vanaf Augustus 1971 tot net voor die herskikking van wisselkoerse in Desember 1971, het die rand dus effekief met omtrent 3 persent

gedepresieer. Die herskikking van wisselkoerse in Desember 1971 en die devaluasie van die rand met 12,28 persent het 'n skerp depresiasie van ongeveer 8 persent in die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor alle geldeenhede veroorsaak. Aan die einde van 1971 was die totale effektiewe wisselkoers van die rand gevvolglik omtrent 6 persent benede sy vlak soos op 31 Oktober 1967, vergeleke met depresiasies van 18 persent teenoor die Japannese yen, 16 persent teenoor die E.E.G.-geldeenheid uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk, 11 persent teenoor Oseanië, 9 persent teenoor ander Wes-Europese geldeenhede, 7 persent teenoor Afrika, 6 persent teenoor Amerika en 4 persent teenoor ander Asiatische geldeenhede. In hierdie stadium was die effektiewe wisselkoers teenoor die Verenigde Koninkrykse pond die enigste een wat bo die vlak soos op 31 Oktober 1967 was, naamlik met 4 persent.

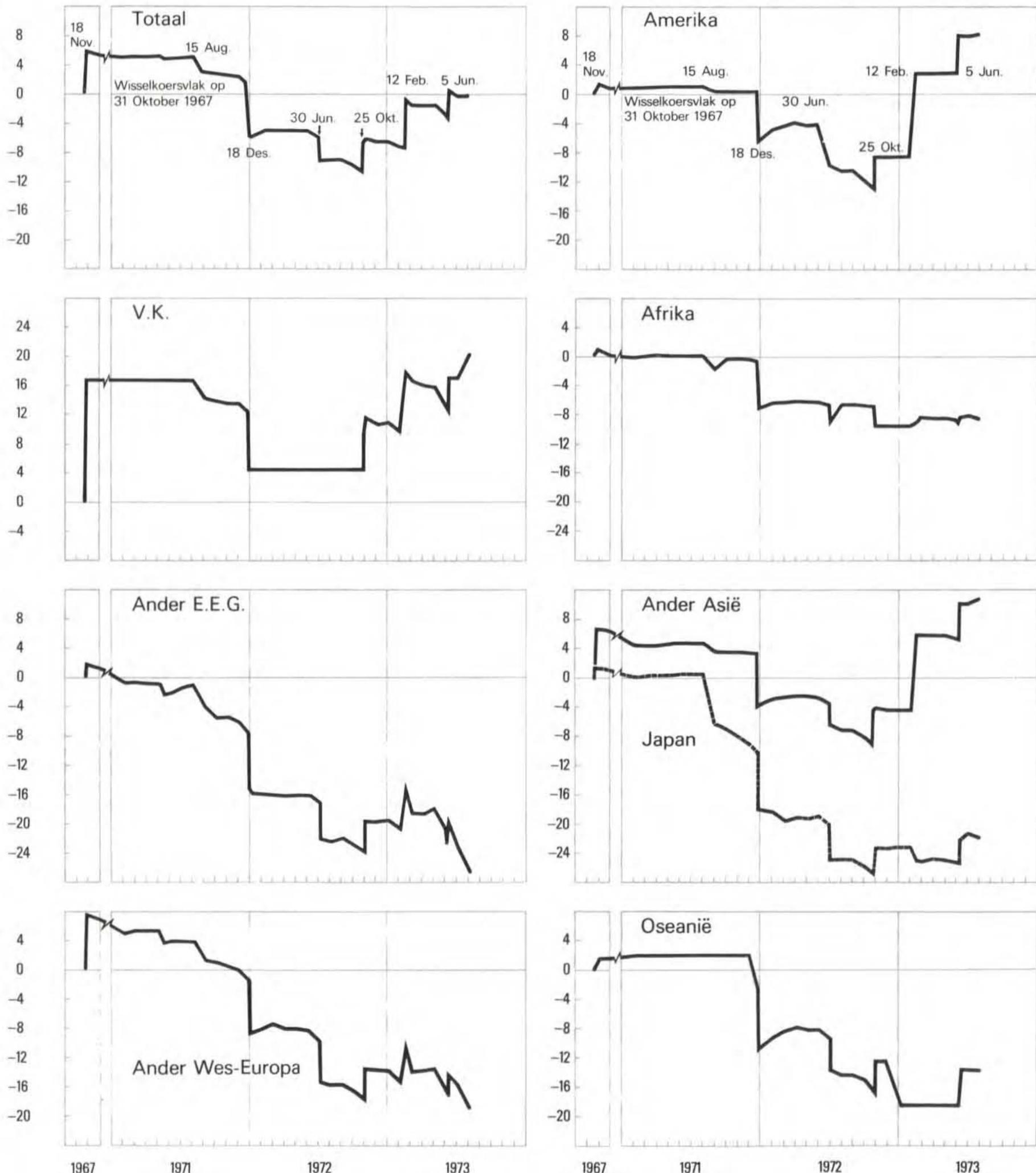
In Desember 1971 het die Suid-Afrikaanse owerhede besluit om aankoop- en verkoopkoerse van die rand in sterling in plaas van in V.S.A.-dollars te kwoteer. Hierdie besluit het veroorsaak dat die effektiewe wisselkoers van die rand in die daaropvolgende maande redelik stabiel gebly het en slegs effens teenoor Amerika en Oseanië geappresieer het. Volgehoud op sterlind het die Verenigde Koninkryk daartoe gedwing om die pond vanaf 30 Junie te laat sweef en Suid-Afrika het besluit om die vaste wisselkoers van die rand teenoor sterlind te handhaaf. Daarna het die

Tabel 7. Effektiewe depresiasie (-) of appresiasie (+) van die rand
(Verwysingsdatum 31 Oktober 1967)

	Verande- ring gedu- rende tydperk	Kumu- latieve verande- ring
Devaluasie van sterlind op 18 Nov. 1967	5	5
18 Nov. 1967 tot Nixonverklaring op 15 Aug. 1971	—	5
Swewing met die dollar: 15 Aug. 1971 tot 15 Des. 1971	-3	2
Smithsonian Ooreenkoms: 15-21 Des. 1971	-8	-6
21 Des. 1971 tot net vóór swewing met sterlind vanaf 30 Junie 1972	—	-6
Swewing met sterlind: 30 Junie 1972 tot 24 Okt. 1972	-4	-10
Appresiasie van die rand op 25 Okt. 1972	3	-7
25 Okt. 1972 tot vóór devaluasie van die dollar op 12 Feb. 1973	—	-7
Devaluasie van die dollar op 12 Feb. 1973	6	-1
13 Feb. 1973 totvóór die kwotering van hoér dollarkoerse op 5 Junie 1973	-3	-4
Kwotering van hoér dollarkoerse op 5 Junie 1973	5	1
Swewing met die dollar: 5 Junie 1973 tot 31 Julie 1973	-1	—

Grafiek 3

Effektiewe depresiasie (-) of appresiasie (+) van die rand (Kumulatief sedert 31 Oktober 1967)

rand skerp gedepresieer teenoor alle ander geldeenhede behalwe dié van die Verenigde Koninkryk en Afrika, naamlik met 4 persent vanaf die einde van Junie tot 24 Oktober 1972. 'n Nuwe pari-waarde is op 25 Oktober 1972 vir die rand vasgestel, wat 'n devaluasie van 4,2 persent in terme van goud verteenwoordig het. In vergelyking met markwisselkoerse het hierdie besluit in die praktyk 'n appresiasie in die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor omtrent al die gelddeenhede wat onderskei is, veroorsaak. Die appresiasie in die totale effektiewe wisselkoers het ongeveer 3 persent beloop. Teenoor Afrika-geldeenhede het die effektiewe wisselkoers van die rand egter met bykans 3 persent gedepresieer, omdat Rhodesië en Zambië tydens die tydperke van swewing met sterling 'n vaste wisselkoers met die rand gehandhaaf het.

Ná 25 Oktober 1972 het Suid-Afrika vaste aankoop- en verkoopkoerse vir die rand in dollar gekwoteer en het die rand effens teenoor die meeste geldeenhede gedepresieer, behalwe teenoor dié van Amerika, Afrika en Oseanië. In Desember 1972 is die Australiese dollar gerevalueer, wat 'n depresiasie van meer as 6 persent in die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor Oseanië veroorsaak het. Die totale effektiewe wisselkoers het egter vanaf 25 Oktober 1972 tot aan die begin van Februarie 1973 onveranderd op dieselfdevlak gebly. Die besluit van die Suid-Afrikaanse owerhede om die pariwaarde van die rand te handhaaf toe die V.S.A. die dollar op 12 Februarie 1973 met 10 persent gedvalueer het, het 'n skerp appresiasie van die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor alle geldeenhede behalwe teenoor dié van Oseanië veroorsaak, aangesien Australië en Nieu-Seeland dieselfde beleid as Suid-Afrika gevolg het. Die appresiasie in die totale effektiewe wisselkoers het ongeveer 6 persent beloop. Daarna het die rand weer saam met die dollar teenoor bykans al die geldeenhede van die ander gebiede gedepresieer, behalwe teenoor dié met wie 'n vaste wisselkoers gehandhaaf is. Hierdie depresiasie het vanaf 13 Februarie tot 4 Junie in totaal omtrent 3 persent beloop. Aangesien 'n verdere depresiasie van die rand in daardie stadium nie as wenslik beskou is nie, het die regering aangekondig dat die Reserwebank vanaf 5 Junie 1973 nuwe aankoop- en verkoopkoerse vir die V.S.A.-dollar sou kwoteer, wat 'n appresiasie van die rand van omtrent 5 persent verteenwoordig het. As gevolg van bewegings in markwisselkoerse het die rand egter slegs effens teenoor Afrika- en Europese geldeenhede, uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk, geappresieer. Daarna het die rand weer saam met die dollar teenoor die Europese geldeenhede, uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk, gedepresieer. Hierteenoor het die rand se effektiewe wisselkoers teenoor die pond sterling tot aan die einde van Julie met meer as 2 persent geappresieer, terwyl naastenby dieselfde koerse as dié wat na die aankondiging op 5 Junie teenoor ander geldeenhede gegeld het, gehandhaaf is.

Vanaf 5 Junie tot aan die einde van Julie het die rand effektief met 1 persent gedepresieer om weer ongeveer die vlak van 31 Oktober 1967 te bereik. Die verandering in die effektiewe wisselkoers van die rand vanaf 31 Oktober 1967 tot aan die einde van Julie 1973 word in tabel 7 aangedui. Gedurende Augustus en aan die begin van September het die rand weer effektief tot omtrent 1 persent bokant die vlak van die verwysingsdatum geappresieer.

Op 'n regionale basis het die rand sedert 31 Oktober 1967 in meerdere of mindere mate geappresieer of gedepresieer. Die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor die pond sterling het tot 'n vlak van nie minder nie as 19 persent bo dié op 31 Oktober 1967 geappresieer, teenoor die geldeenhede van Asië uitgesonderd dié van Japan tot ongeveer 11 persent, en teenoor al die geldeenhede van Amerika tot omtrent 8 persent bokant die vlak van die verwysingsdatum. Aan die ander kant het die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor die geldeenhede van al die ander gebiede wat onderskei is gedepresieer. Die grootste depresiasie, tot 'n vlak van naastenby 27 persent onder dié van 31 Oktober 1967, het teenoor die geldeenhede van die E.E.G.-lande uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk voorgekom. Teenoor die Japannezen het die rand gedepresieer tot 'n vlak van ongeveer 22 persent onder dié wat op die verwysingsdatum gegeld het, vergeleke met 19 persent vir die ander Wes-Europese geldeenhede, 14 persent vir Oseanië en 8 persent vir Afrika.

Gevolgtrekking

Uit die regionale indeling van Suid-Afrika se betalingsbalanssyfers blyk dit duidelik dat 'n baie groot gedeelte van Suid-Afrika se buitelandse transaksies met 'n beperkte aantal lande aangegaan word. Hierdie hoë mate van konsentrasie kan grotendeels toegeskryf word aan die stadium van ontwikkeling van Suid-Afrika, sy ryk minerale hulpbronne, en die geografiese ligging van die land. In die besonder speel die E.E.G.-lande, die V.S.A. en Afrika-lande 'n belangrike rol in die Suid-Afrikaanse betalingsbalans. Soos verwag kan word het die lande met relatief vinnige groeikoerse, soos die Bondsrepubliek Duitsland en Japan, hulle relatiewe aandeel in die buitelandse transaksies van Suid-Afrika vergroot. Daarteenoor het die persentasie-aandeel van die V.S.A., die Verenigde Koninkryk, en Afrika-lande gedurende die afgelope sestien jaar geneig om te daal. Vanaf 1965 is die meeste van die buitelandse kapitaal wat vir die ontwikkeling van die volkshuishouding verkry is, deur die E.E.G.-lande verskaf, hoofsaaklik as gevolg van die vinnige ontwikkeling van die euromark.

Die regionale indeling van Suid-Afrika se buitelandse transaksies toon dat hierdie transaksies, soos die res van die volkshuishouding, dualisties van aard is. Terwyl Suid-Afrika 'n netto invoerder van goedere en

dienste van die nywerheidslande is, is dit 'n netto uitvoerder na die ontwikkelende volkshuishoudings op die vasteland van Afrika. Insgelyks word die kapitaal wat vir die ontwikkeling van die Suid-Afrikaanse volkshuishouing benodig word meestal op die ontwikkelde geld- en kapitaalmarkte van die V.S.A. en Europa verkry, terwyl Suid-Afrika grotendeels 'n netto uitvoerder van kapitaal na Afrika-lande is.

Uit die berekening van veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand is dit duidelik dat alhoewel die totale effektiewe wisselkoers van die rand aan die einde van Julie 1973 weer eens dievlak van 31 Oktober 1967 bereik het, uiteenlopende veranderings in die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor die geldeenhede van die verskillende gebiede voorgekom het. Die aanpassings van wisselkoerse gedurende die afgelope vyf jaar het 'n aansienlike appresiasie in die effektiewe wisselkoers van die rand teenoor die Verenigde Koninkrykse pond, die geldeenhede van Asië uitgesonderd dié van Japan, en Amerikaanse geldeenhede veroorsaak. Aan die ander kant het die rand in 'n mindere of meerdere mate teenoor die geldeenhede van die ander gebiede gedepresieer. In die besonder was die omvang van hierdie depresiasie teenoor die Japannese yen en die Wes-Europese geldeenhede uitgesonderd dié van die Verenigde Koninkryk, aansienlik.